NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3444
MỖI SỐ : 0$04
NGÀY THỨ TƯ 12 SEPTEMBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 9527

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
● Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Một điều trông cậy vào bạn thiếu-niên du-học của ta

Vào khoảng mươi mười lăm năm nay, người Nam ta kiến văn đã rộng rãi, tư tưởng đã mở mang, không đến nỗi bó buộc chật hẹp như trước, đã biết sự học là có ích, không kể thì giờ, không ngại tốn kém, không quản gì vượt bể ra khơi, muốn cho con em theo học cho đến nơi đến chốn. Những nhà sẵn tiền lắm bạc, thì bỏ ra hàng trăm hàng nghìn, những nhà gia tư thường thường giở xuống, mà có con em tư chất học được, thì hoặc là nhờ chính phủ trợ cấp, hoặc là nhờ các hội Du-học bảo trợ, cái phong trào du học càng ngày tràn trải càng rộng, cái số người du học lại càng ngày càng nhiều. Ở cái buổi bốn bể giao thông, đường vãng lai đã tiện lợi, nhờ có nước Pháp là nước văn-minh có tiếng ở châu Âu, lại là nước bảo hộ của mình, sẵn lòng dìu dắt mình trên con đường tiến hóa. Người xưa có nói: « Muốn cho con nói tiếng nước Tề, thì nên đặt con ở khoảng núi Trang và núi Nhạc », theo học thuật Thái-tây, mà đi du học tại Pháp, thật là cái ý kiến rất phải, và cái cử-động rất hay, ai cũng đều công nhận như thế, nhưng còn có một điều nên bàn nói đến, là cái mục-đích và cái phương trâm của bọn học sinh du học của ta bây giờ.

Xét kỹ cái tâm lý của phần nhiều bạn thiếu-niên ta bây giờ, cũng vẫn chưa thoát khỏi được cái tập quán ở trong xã-hội, cái mục-đích đi du-học, cũng chỉ là học để thi, thi để đỗ, đỗ để làm việc, lĩnh được bằng cấp càng cao, thì chiếm được chức chưởng càng sang, kiếm được bổng lợi càng nhiều. Sau khi tốt nghiệp ở trường trung-học, theo lên các trường đại học, thì phần nhiều cũng chỉ thấy nào là khoa y-học, khoa cách trí, khoa pháp-luật vân vân, loanh quanh cũng chỉ có thế thôi, ngoài ra chưa thấy có nghề gì khác nữa. Đến khi học thành giở về, thì hoặc là người làm việc nọ, người nhận chức kia, theo cái bằng cấp của mình, mà mỗi người làm chuyên một việc mà xét ra thì cũng chỉ loanh quanh ở trong chức chưởng của nhà nước, chưa từng thấy có người nào, bởi cái công học vấn nghiên cứu của mình, trong tay có riêng một nghề, gây dựng ra công cuộc to lớn, trước là tranh mối lợi to cho mình, sau nữa là mở rộng đường kinh-tế cho xã-hội, thêm cách mưu sinh cho quốc-dân. Như thế thì dẫu số người du-học một ngày một nhiều, số người đỗ đạt cũng một ngày một nhiều, trình-độ học một ngày một cao mà về phần riêng mình, thì chẳng qua cũng chỉ ba cọc ba đồng, được phong lưu dư dụ, chớ không bao giờ mong thu được lợi quyền to, có đến hàng triệu hàng muôn, thành ra một nhà đại tư bản, còn đối với xã-hội, cũng chỉ là bạng người chia lợi, về cuộc sinh hoạt chung của công chúng, thật cũng không có bổ ích chút nào.

Có người nói: « Ở cái buổi thế-giới văn-minh, thực nghiệp cạnh tranh rất kịch liệt này, người ta đương ganh tài đua trí để tranh lấy lợi quyền miễn là trong tay có được một nghề, thì chiếm được cái địa-vị rất cao, hưởng được cái danh giá rất quí, ông chủ đồn điền, ông chủ thương hội, hay là ông chủ công xưởng, danh tiếng cũng lừng lẫy, phẩm vị cũng cao quí, chẳng kém gì người ở trong chính giới chút nào, cái tập tục và cái giai cấp ở xã-hội ta xưa kia, phá bỏ cũng đã hầu hết. Bạn thiếu-niên ta cũng nhiều người có tư tưởng siêu việt, chí khí rộng xa, muốn học tinh lấy một nghề, tự mình gây dựng ra công cuộc to tát. Nhưng mà muốn làm cho đạt cái mục-đích ấy, thì cần phải có cái tư bản rất to, nếu học thành nghề mà tư bản không có, thì cái khó bó cái khôn, dẫu có khôn ngoan tám vạn nghìn tư, cũng đành phải bó tay ngồi chịu. Thường thấy có người du-học tại Pháp non mười năm, tốn bao nhiêu tiền bạc, mất bao nhiêu thì giờ, mới đỗ được khoa bác vật, đến khi về nước, cũng đã hết sức kinh doanh bồn tầu đến mấy năm, chỉ vì túng thiếu đồng tiền, đến nỗi không làm nên cơ đồ gì cả, sau rồi cực chẳng đã lại phải chen chân vào đường sĩ hoạn, để tìm cách ấm no, mà bao nhiêu công phu học hành mười năm giời, cũng đành xếp bỏ mà không dùng đến. Nước Nam là một nước nghèo, trong nước ít người có đủ tư bản để gây dựng được công cuộc to lớn, cho có học được thành nghề, rút cục cũng lại phải nhờ thế-lực nhà nước để tìm phương sinh hoạt.

Ấy vì thế mà trong bọn thiếu-niên du-học của ta bây giờ, há lại chẳng có người có chí khí cao rộng, biết suy tính kỹ càng, thoát khỏi ra ngoài cái khuôn sáo xã-hội, chỉ khốn vì cái tình cảnh bó buộc, cực chẳng đã lại phải đua theo bọn dung chúng để tìm kế sinh tồn.

(Còn nữa) H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 8 Septembre 1928

Nước Pháp

Lễ khởi công một cái cầu

Tại Fontarabie, đã làm lễ khởi-công một cái cầu quốc-tế dựng ở đường cương giới của hai nước Pháp và Tây-ban-nha. Quốc-vương Tây-ban-nha đến dự lễ đọc diễn-văn có nói các công việc ích lợi cho cuộc giao-tế của hai nước thân ái với nhau không bao giờ là thừa, và ngài sẵn lòng tán thành cho các công-việc để đạt mục đích ấy.

Các cuộc bay qua Đại-tây dương

Hình như đến cuối tuần lễ này, thì thôi không sửa soạn các cuộc bay qua Đại-tây-dương nữa, và hoãn đến tháng mai 1929 mới lại sửa soạn, vì ở Đại-tây dương xem chừng giời xấu lắm.

Viên đội tàu bay Assolant đã tới Paris, đã lấy các đồ thay đổi. Người xuất vốn tên là Lotti hiện ở Casablanca, định đến ngày thứ hai hay ngày thứ ba sẽ đến cả ổ phi-công. Phi công Assolant nói phi-công đã dùng mất 3900 lít dầu xăng trong khi bay từ Paris đến Dakar, vì giời hôm ấy xấu lắm, khi bay trên mặt bể, gió ngược mạnh lắm, nên dầu xăng rất tốn. Đến khi đỗ xuống, xét ra ống dầu chảy, mà đã chữa cũng không khỏi, vì vậy phải nghỉ lâu.

Một chiếc tàu bay Pháp có một bộ máy phát động 120 mã lực do Mauler cầm máy, mà có Baup cùng đi với, đã đỗ xuống trường bay Bourgeti. Trên tàu khởi hành ở Paris, trên tàu có một người coi việc vô tuyến điện và một nhà hàng hải. Tàu bay đến Le Cap rồi lại trở về Paris đỗ đồng mỗ, giờ bay được ba trăm kilomètres, và bay luôn được 35.000 kilomètres không việc gì cả.

Cuộc hội-chợ Strasbourg

Quan thủ-tướng Poincaré đã khai cuộc hội-chợ Strasbourg, ngài đọc diễn-văn có khen ngợi việc các tỉnh mới chính phục được rất phát đạt về đường kỹ nghệ, và thương-mại.

Kỷ niệm trận chiến thắng trên miền sông Marne

Ở Meaux, nhân dịp lễ kỷ-niệm năm thứ 14 về trận chiến thắng ở miền sông Marne, tại nhà thờ có làm lễ trọng-thể. Quan tổng-trưởng bộ chiến-tranh có chủ tịch một bữa tiệc. Đại-biểu các hội có đến đặt vòng hoa trên đài kỷ-niệm.

Các dân biểu thuộc địa

Quan nội vụ bộ thượng-thư Albert Sarraut có đặt một ban hội-đồng để xét cái vấn-đề tăng số dân biểu của các thuộc-địa.

Nước Anh

Tại các hội liên hiệp lao-động

Tại cuộc đại hội nghị của các hội liên hiệp lao-động đại đa số không ưng việc lập lại cuộc giao tế với chánh-phủ nước Nga.

Thụy-sĩ

Hội Vạn-quốc

Tây-ban-nha cũng như Ba-lan sẽ được một chân hội viên bán thường-trực ở hội Vạn-quốc. Các báo bình phẩm bài diễn-văn của M. Muller, đại-biểu nước Đức, có khoản khoản xin giải-quyết cái vấn đề thanh giảm quân bị, và cái vấn đề tiểu-dân.

M. Zaleski, đại-biểu nước Ba-lan phản đối việc đặt một ban hội-đồng thường-trực về việc tiểu dân.

Các báo nước Ý thì nói cái vấn đề sông Rhin là một vấn-đề rất quan trọng cho cả Âu-châu. Nhiều báo nói nếu triệt ngay trú binh ở Rhénanie, thì thực là hoàn ngay cho nước Đức cái quyền chính-trị và tăng thêm sức mạnh cho nước Đức, nhân đó sẽ gây cho một sự nguy cho cái sự quân bình của Âu-châu.

Về việc phân tranh của Ba-lan với nước Lithuanie, thì hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc sẽ đặt một ban hội đồng đi điều tra để điều đình không xong thì sẽ đến tận nơi mà xét.

Chánh-phủ Trung-hoa ưng lời của nước Anh bàn đặt một tiểu ban điều tra về việc buôn nha phiến ở cõi Viễn đông.

Nước Ba-tư đã công bố ứng cử một chân hội-viên thường trực ở hội đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

Nước Đức

Thủy quân tập trận

Ở Copenhague có tin rằng các đội chiến thuyền nước Đức tập trận ở Bắc-hải, và lại sẽ tập cả ở bể Baltique.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 5 Septembre 1928

Tin Trương-tôn-Xương

Trương-tôn-Xương có yêu cầu Trương-học-Lương hai điều kiện sau này: 1. Trương-học-Lương xin từ chức về nơi điền giã, nhưng phải nghĩ cách bảo hộ thân thể cho được an toàn: 2. Bộ quân của Trương-tôn-Xương do Phụng-thiên điều khiển, nhưng phải để cho các quan quan cũ thống suất, do Phụng-thiên phát lương.

Đại biểu Phụng-thiên đến Nam-kinh

Hình-sĩ-Liêm cùng Phương-bản-Nhân sớm ngày 1er Septembre tới Bắc-kinh, trưa hôm sau đến yết kiến Đàm-diên-Khải, Hà-ứng Khâm, nói chuyện mọi việc, đối với việc Đông-tam-tỉnh phục tòng chính phủ Quốc-dân, vì đã thương nghị thỏa hiệp rồi, nên trong bữa đó không có bàn đến.

Đắp đường đón linh cữu ông Tôn-trung-Sơn

Ngày 3 Septembre hội trung ương thường vụ đã quyết nghị trích lấy 150 vạn đồng ở trong số tiền quyên của các Hoa-kiều để chi vào việc đắp một con đường cái lớn đón linh cữu ông Tôn-trung-Sơn. Số đó là vay tạm, rồi sau sẽ do bộ tài chính giao giả. Lại trích ba mươi vạn đồng để quyên giúp các nơi bị tai nạn ở phía bắc.

Các chức viện trưởng đã định

Các ủy-viên ở Trung-ương chấp hành đã quyết cử Tưởng-giới-Thạch làm chức hành chính viện trưởng, Đàm-diên-Khải làm chức viện trưởng khảo thí, Uông-tinh-Vệ làm chức viện trưởng tư pháp, Hồ-hán-Dân làm chức viện trưởng lập pháp, kiêm chức chủ tịch chính phủ Quốc-dân, Trương-tĩnh-Giang làm chức viện trưởng giám sát. Việc tuyển định có lẽ không đến nỗi phải thay đổi nữa.

Hồ-hán-Dân ở Thượng-hải

Ngày 3 Septembre Hồ-hán-Dân đến Thượng-hải, các yếu-nhân trong quân giới chính giới đều đến thăm cả, để bàn cái đại kế của đảng quốc. Hồ ở lại Thượng-hải một tuần lễ, trong một tuần lễ ấy, các ủy viên đối với việc đảng và việc chính trị sẽ có cuộc hội nghị tinh-mật, đảng chính sẽ có sự mở mang mới.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 10 Septembre 1928

Mười lăm người Nga bị bắt đã được tha

Bắc-kinh. — Mười lăm người Nga bị lính cảnh sát Trung-hoa bắt ở sứ bộ Nga, bị giam 16 tháng đã được tha.

Nhật-bản với việc Mãn-châu

Đông-kinh. — Chánh phủ Phụng-thiên có tuyên bố rằng tin đồn rằng đã điều đình xong với chính phủ Nam-kinh về việc Mãn-châu là tin đồn sai; nhưng cũng rằng Đông-tam-tỉnh sẽ thuộc về quyền chánh phủ Quốc-dân, Nhật-bản sẽ thay đổi thái độ cho hợp với cái ý hướng ấy. Song người ta sợ rằng thiên các sứ bộ của Nhật ở Phụng-thiên đến Nam-kinh có hại cho người Nhật ở Mãn-châu và Mông-cổ.

A. R. I. P.

Bách-tư kim-đan

(百子金丹)

XVI

Kẻ làm tôi có tài giúp vua

(Hoa-tử)

Ôi, kẻ làm tôi có tài giúp vua kia, tất có điều không chịu làm, rồi sau mới có thể trách lấy điều nên làm. Kẻ làm tôi có điều không chịu làm, rồi sau mới chẳng việc gì không làm được. Ta nên giữ lấy điều gốc. Trước khi chẳng việc gì không làm, tất có việc không chịu làm vậy.

Làm tôi nên tận thành kiệt lực

(Quỉ-nham-tử)

Cái đạo làm tôi nên bắt chước đất, phải phơi bình giãi tình, để tỏ cho người ta biết chỗ cao chỗ thấp, chỗ hiểm chỗ dễ, chỗ bền chỗ xốp, chỗ cứng chỗ mềm, chỗ béo chỗ gầy, chỗ tốt chỗ xấu thì người ta mới có thể tài đoán được thế nghi chỗ ấy ra thế nào.

Kẻ làm tôi cũng ví như đất, quí phải tín thực mà giãi tình với vua, vua cũng có thể biết tài mình mà tài đoán được, cho nên giữ được uy-nghiêm mà không lầm lỗi. Kẻ làm tôi nên tận thành kiệt-lực, mà giãi bày những điều sở trường của mình, để ông vua có thể biết được mà tùy tài sai khiến, cũng như đất cũng phải phơi bình giãi tình, để khiến cho người ta có tài đoán được thế nghi vậy.

Vua như trời mà tôi như đất

(Quỉ-nham-tử)

Kẻ làm tôi thờ vua, thì tượng cũng ví như đất vậy. Bởi thế cho nên kẻ làm tôi sớm tối phải giữ cái lễ tiến thoái ứng đối, là cốt để tỏ lòng tôn quí; cung cấp ẩm-thực, thăm hỏi tật bệnh, là cốt để hết đạo phụng dưỡng; bỏ mình theo mệnh, không một việc gì dám chuyên chế, là cốt để tỏ ý cung kính; tận tâm kiệt thành, không dám văn sức điều lỗi, là cốt để giữ cho trọn cái đạo trung-quân vậy.

Bầy đạo Nghiêu Thuấn, khen đức Thang vũ

(Văn-môn-tử)

Bầy cái đạo chính-trực của vua Nghiêu vua Thuấn, khen cái đức cung kính của vua Thang vua Vũ, đó là cái thể điển-cáo vậy; chê Kiệt Trụ là tàn bạo, thương Nghị Trác phải nghiêng đổ, đó là cái giọng qui phúng vậy: con cù-long thì ví với người quân-tử, mây và cầu-vồng thì ví với kẻ xàm tà, đó là cái nghĩa tỷ-hứng vậy; mỗi khi đoái trông mà ứa nước mắt, than thở cửa vua cách xa cửu-trùng, đó là cái lời trung-oán vậy;

Đi sứ không chịu nhục

(Án-tử)

Án-tử sang sứ nước Sở. Vì Án-tử thấp lùn, cho nên người nước Sở làm một cái cửa nhỏ ở bên cửa lớn, để đón Án-tử. Án-tử không chịu vào mà bảo rằng:

— Hễ đi sứ nước chó thì phải theo cửa chó mà vào, nay ta đi sứ nước Sở không nên đi vào cái cửa nhỏ ấy.

Người tướng-lễ lại phải thay đường cho Án-tử đi vào cửa lớn. Khi Án-tử vào yết kiến vua Sở, vua Sở thấy Án-tử thấp lùn, mới hỏi rằng:

— Nước Tề không còn ai nữa hay sao!

Án-tử đáp rằng:

— Thành Lâm-tri ở nước Tề tôi hàng mấy trăm nóc nhà. Mỗi người chỉ trăng vạt áo cũng thành có bóng rợp, chỉ vẩy mồ-hôi cũng thành cơn mưa, người đông đến nỗi liền vai nối gót nhau mà đi, sao lại bảo là không còn ai?

Vua Sở nói:

— Thế thì sao lại sai ngươi đi sứ ru?

Án-tử nói:

— Vua Tề tôi sai quan sứ, đều có chủ-ý: Người hiền thì đi sứ vua hiền; người chẳng hiền thì đi sứ vua chẳng hiền. Nay Anh (tên Án-tử) này là người chẳng hiền, cho nên sai sang sứ nước Sở.

Bầy tôi nên phải can thẳng

(Án-tử)

Vua Cảnh-công nước Tề ra ngự chơi ở núi Ngưu-sơn, ngảnh mặt về phía bắc, trông bờ-cõi nước mình mà bỗng ứa nước mắt khóc rằng:

— Bờ-cõi lộng-lẫy biết dường nào mà các vua đời trước nay còn thấy ai!

Ngải-khổng và Lương-khâu-cứ đều theo ý vua Cảnh-công mà khóc, chỉ có một mình Án-tử là đứng cười ở bên cạnh. Vua Cảnh-công ngạc nhiên quay lại nhìn Án-tử mà bảo rằng:

— Quả-nhân hôm nay ra chơi đây có ý buồn-rầu, Khổng và Cứ kia đều theo ý quả-nhân mà ứa nước mắt khóc, nay nhà-ngươi lại cười là cớ làm sao?

Án-tử đáp rằng:

— Giả-sử hiền-giả thường giữ được thì Thái-công và Hoàn-công đã thường giữ rồi; giả-sử dũng-giả thường giữ được thì Trang-công và Linh-công đã thường giữ rồi. Mấy ông vua ấy thường giữ được thì nhà-vua lấy đâu được ngôi báu mà làm vua. Chỉ vì thay đổi hết người nọ đến người kia, nay đến nhà vua lại có ý buồn-rầu mà khóc, thế là bất-nhân vậy. Ông vua bất-nhân thấy có một, mà bầy-tôi xiểm-nịnh thấy có hai, vì thế mà kẻ hạ-thần này một mình trộm nghĩ lấy làm buồn-cười.

(Còn nữa) Nguyễn-đỗ-Mục

HÀI ĐÀM

Cuộc du-lịch kinh-thành Huế

I

Một ông đi Huế ra, vừa ở xe hỏa xuống, hộc tốc chạy đến nhà người bạn thân mà hỏi rằng:

— Đi chơi như tôi, người ta hay gọi là thế nào nhỉ?

Người bạn dẫu không hiểu ý câu hỏi, nhưng cũng theo lời mà đáp rằng:

— Người ta gọi là đi chơi, chứ còn gọi là gì nữa.

— Người ta nói chữ gì nghe hay hay kia mà!

— Có phải gọi là đi « *ngoạn cảnh* » không?

— Cũng không phải!

— Thế thì cái gì?

— Hình như họ nói đi « *kinh-lịch* » thì phải.

— À! « *Du lịch* »! « *Du-lịch* »!

— Phải rồi! « *Du-lịch, du-lịch, duuu liiịch* », Tôi hỏi thật bác câu này: Thế bác có biết người ta đi *du lịch* hay làm một quyển sách để tặng bà con gọi là cái gì không?

— Gọi là quyển « *Du-ký* ».

— Hay nhỉ! Thích nhỉ! Đi *du-lịch* rồi làm quyển *du-ký*! Hì, hí, hí.. Bác bảo ai viết giúp tôi để đưa cho nhà in.

— Bác cứ khởi thảo đi, rồi để tôi bảo học trò nó viết.

— Tôi biết khởi thảo thế nào. Bác đã giúp thì giúp tất cả.

— À! Tôi hiểu ý bác rồi! Nghĩa là bác đi du-lịch về, muốn làm một quyển du-ký mà không có thời-giờ. Vì thời giờ của bác là thời-giờ tiền-bạc, chứ không phải thời giờ viết văn. Vâng, chỗ quen biết đã lâu, để tôi xin giúp bác. Nhưng cái cảm-tưởng của bác trong cuộc du lịch này thế nào, bác nói đại-khái cho tôi nghe.

— Nhờ trời được bình-yên cả, có cảm-tưởng gì đâu, sao bác lại hỏi dại thế?

— Cảm tưởng nghĩa là trong trí nghĩ của bác đối với cuộc du lịch thế nào, chứ có phải cảm-hàn, cảm-thử gì mà bảo rằng nói dại.

— Tôi nói dối bác thì trời hại tôi! Thật quả trong trí nghĩ của tôi không thế nào cả. Thôi, trăm sự trông cậy ở bác, làm thế nào cho hay thì làm.

Người bạn nhận lời. Nhà du-lịch ấy mừng quá, chạy về phô với vợ, nhưng lại không nghĩ, lập-bập nói vội mà rằng:

— Ta đi « Du-ký » chuyến này, thế nào cũng phải làm một quyển « Du lịch ».

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tới

MỘT CUỘC BIỂU-TÌNH CỘNG SẢN Ở SAINT DENIS

Sở cảnh-sát có lệnh cấm, song đảng cộng-sản cũng tổ chức một cuộc biểu tình ở Saint-Denis, thì liền bị giải tán ngay, có bắt được 600 người nhưng sau phần nhiều người được tha, không xảy ra việc gì lôi thôi cả.

Ở trường đấu-xảo cũng có việc biểu tình, bọn kẻ kéo thẳng mạ chiến sự mà xông vào, lính cảnh sát có công chúng giúp cho đã bắt được 38 người.

Tin Saigon

Tiệc năm của các cựu chiến binh

Ngày thứ bảy trước, nhân lễ kỷ niệm năm thứ 14 cuộc chiến thắng trên sông Marne, tại Saigon có mở tiệc hàng năm của các cựu chiến binh. Dự tiệc cả thảy có 150 người. Đại biểu của quan quyền Toàn-quyền Robin và quan Thống-đốc de la Brosse có đến dự.

Những người dự tiệc đồng thanh « hoan nghênh tờ hiệp ước bài trừ chiến sự và mừng rằng nước Pháp chiến thắng nhất định bảo toàn lấy bờ cõi đã tỏ cho hoàn cầu biết rằng nước Pháp bao giờ cũng hiếu sự hòa bình ».

Tiệc xong có cuộc khiêu vũ, quan Toàn-quyền và quan Thống-đốc có đến xem.

Pháo thuyền « Alerte » tới nơi

Pháo thuyền *Alerte* trước thuộc về đội chiến thuyền của Viễn-đông nay dùng vào việc hàng hải Đông-dương đã tới Saigon.

Quan Toàn-quyền thăm trường Pétrus Ký rồi sang Cao-mên

Sáng chủ nhật, quan quyền Toàn-quyền Robin cùng với quan Thống-đốc có đi thăm các tòa nhà mới của trường Trung-học Pétrus Ký, có quan Học-chính tổng trưởng Thalamas, quan sĩ trưởng Grzaso ở Chợ-lớn và quan hiệu trưởng Sainte Luce Bancelin nghênh tiếp. Rồi ngài đến xem chợ mới của Chợ-lớn, đến ngày 28 Septembre này thì hoàn thành, rồi ngài lại đi thăm các tòa nhà trường làm của trường dạy các người mù.

Quan Toàn-quyền có xem hết các phố lớn ở Chợ-lớn. Sáng thứ hai ngài đã đi Pnom-Penh, chừng buổi trưa thì tới nơi. Sáng thứ tư ngài sẽ trở về Saigon và thứ năm thì đi Dalat.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	33 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		9$80
nhì,	—	8 90
ba,	—	7 90
Thóc hạng nhất,		5 70
Bắp ngô	—	5 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Septembre 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 80.

Thời giá quốc trái

Ngày 4 Septembre 1928

3 [illegible]	hoàn dần		78 f. 80
3 ½ [illegible]	hoàn dần		98 f. 95
4 [illegible]	vĩnh viễn	1917	81 f. 15
4 [illegible]	»	1918	81 f. 55
6 [illegible]	»	1920	103 f. 90
5 [illegible]	hoàn dần	1920	112 f. 70
4 [illegible]		1925	120 f. 00

Ngày 11 Septembre 1928

3 [illegible]	vĩnh-viễn	67 f. 80
5 [illegible]	1915-1916	94 f. 40

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày thứ sáu 14 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Pakhoi, Hoihow và Forbayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa hồi 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Tàu *Chaude chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 13 Septembre hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Đến Saigon các thư từ sẽ chuyển sang tàu *Porthos* chừng 17 Septembre thì chạy.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 12 Septembre.

Tin đường xá. — Đường số 10 từ Nam-định đi Tân-đệ ngập, nhưng vẫn đi lại được.

Đường số 21 từ Nam-định đi Cầu-hệ ngập nhiều chỗ, nhưng vẫn đi lại được.

Đường số 10 từ Nam-định đi Ninh-bình ngập nhiều chỗ, khó đi lắm.

Tại phòng Thương mại. — Chủ-nhật vừa rồi, phòng Thương-mại đã họp bàn sáu ông hội viên mới, thay cho các ông hội viên cũ, hoặc hết hạn hay từ dịch.

Khi mở phiếu, thì các ông sau này được trúng cử:

MM. Emile Leroníe	được	30	phiếu;
Verdier	»	30	»
Ronet	»	29	»
Dr. LeRoy des barres	»	28	»
Maldan	»	28	»
Rivère	»	27	»

Nay mai phòng Thương-mại sẽ họp để bàn ban trị-sự cùng các ban tiểu hội-đồng.

. .

Phòng Thương-mại Hanoi đã họp kỳ thường nguyệt tối hôm qua, lúc 20 giờ 30. Trong các vấn-đề bàn tại kỳ ấy có mấy việc quan trọng là:

Việc thi-hành chỉ dụ ngày 8 Juillet 1927 đặt tại Đông-dương một quyển sổ thương-mại (registre du Commerce). Vấn đề này rất phiền phức vì ở Đông dương có những nhà thương mại thuộc về các giống khác nhau, mỗi giống ấy theo một thể thức khác. Việc ấy giao cho tiểu ban « Công thương » xét đã kỹ, ông hội trưởng đệ trình hội-đồng thì cả hội-đồng đều chuẩn y.

Vấn-đề thi hành tại Đông dương đạo chỉ dụ ngày 29 septembre 1927 về việc các nhà thương-mại ngoại quốc ở Đông-dương phải biên sổ sách bằng chữ quốc ngữ cũng vậy.

Sau ông hội-trưởng có trình hội-đồng về việc giảm tiền thuế cho mấy tạm hàng của Đông-dương nhập sang ở Hoa-kỳ.

Ba vấn-đề quan trọng ấy sẽ đăng rõ ở tập kỷ yếu của phòng Thương-mại.

Còn việc tài-chánh tại Đông-dương điều-luật về các nạn Lao-động và các vấn-đề khác thì hội-đồng giao cho tiểu ban xét.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,**
Số 59, phố Paul Bert, Hanoi
sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP SOFAL.**

TRUNG • BẮC HỌC • HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ) MÁY-NÓI SỐ 150

Các lớp từ Đồng-ấu (Cours Enfantin) đến Cao đẳng (Cours Supérieur) đến ngày 1er Septembre này sẽ khai giảng.

Giấy xin học phải gửi đến Trung-Bắc Học-Hiệu, số 22, phố Nhà thờ (rue Lamblot). Trường học không nhận những trẻ-con đến xin học lấy một mình. Phải có người nhà đưa đến, hoặc có giấy của phụ huynh gửi đến thì trường học mới nhận.

Nhà thuốc lá cũ. — Các nhà máy của công ti thuốc lá ở Hanoi vì không đứng vững nên đã bán cả cho nhà nước theo giá 150,000 đồng. Nghe đâu nhà máy ấy sẽ cho sở công-chính.

Ngạch quan lại. — M. Vũ-ngọc-Lâm, tri-phủ hạng nhì, thương-tá Vĩnh-yên, nay cử làm bồi-thẩm dự-khuyết tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh ấy, thay M. Nguyễn-văn-Thanh đổi đi nơi khác.

M. Nguyễn-văn-Hoạch, tri-huyện Tùng-thiện (Sơn-tây), được nghỉ dưỡng bệnh một tháng.

M. Phan-huy Oánh, thông phán hạng nhất tại dinh quan Tuần Sơn-tây, nay tạm quyền việc Tùng-thiện trong khi M. Hoạch nghỉ.

M. Cao sinh-Lý, tri-châu hạng nhì châu Ôn (Lạng-sơn), nay đổi ra giúp việc quan Quản-đạo Hải-ninh.

M. Vi-văn-Lâm, tri-châu hạng nhất tại Hải-ninh, nay đổi về châu Thanh sơn (Phú-thọ).

M. Đoàn-doãn-Đôn, chánh tri-châu Thanh-sơn, nay đổi đi châu Ôn (Lạng sơn).

Ngạch thư ký lục sự. — M. Đinh thế Quý, thư-ký lục sự thượng hạng hạng nhất ở Phú-thọ, được phép nghỉ 20 ngày.

Ngạch tòa sứ. — M Lê-văn-Ma, đỗ tốt nghiệp lớp hành chính miền Thượng-du, nay bổ thư-ký tập sự niên bổng 350 đồng và bổ đi Moncay.

M. Đào đắc Công, thư-ký tập sự ở Cao-bằng, nay được thăng thư-ký hạng tám.

Ngạch Học-chính. — M. Phạm-văn-Côn giáo học hạng ba bậc cao đẳng tiểu học Pháp-Việt được thăng hạng nhì kể từ ngày 31 octobre 1927.

Ngạch thú y — M. Nguyễn-hữu Ưng, thú y sĩ thi sai hạng tư, trước tòng sự tại Trung-kỳ nay theo như đơn xin được đổi về Bắc-kỳ kể từ ngày 10 août 1928 là ngày hết hạn nghỉ dưỡng bệnh.

Sổ chi thu Bắc kỳ về năm 1929 — Bản dự án sổ chi thu Bắc-kỳ về năm 1929 đã định là hai mươi triệu đồng.

Ngạch công-chính. — M. Ng-thế-Lộc, tá sự chuyên-môn, hết hạn nghỉ nay bổ vào ngạch cũ và bổ sang sở kinh tế Đông-dương tại Paris, thay quyền quan công-chính Giám-đốc Bouyanne hiện đương đi công cán bên Pháp, bổ dụng.

Thi vào trường Nam Sư phạm. — Các thí sinh được vào kỳ vấn-đáp như sau này:

Ban Sư phạm

MM. Lê-An, Lê-văn-Bao, Lê-thạch-Bằng, Ng-viết-Bao, Bùi-văn-Bật, Ng-khắc-Bằng, Hoàng-trung-Bôn, Lê-v-Chính, Mai-đình-Chương, Trần-quí-Cát, Ng-huy-Côn, Ng-tài-Dương, Ng-v-Du, Ng-v-Dương, Đặng-trần-Đắc, Ng-v-Dần, Phạm-hữu-Đạo, Ng-hữu-Đán, An-v-Đăng, Ng-hữu-Đương, Ng-v-Gia Phạm-Giao, Bùi-đình-Nam, Ng-gia-Hòa, Phạm-hoàng-Hiệp, Tô-Hiếu, Nguyễn-đức-Hồ, Phạm-bảo-Hồ, Nghiêm-Hồng, Ng-Hợp, Ng-văn-Huệ, Ng-v-Huệ, Ng-tiến-Hương, Ng-hữu-Hạnh, Phạm-phan-Hiên, Trần-đình-Hòe, Ng-v-Hương, Ng-v-Khai, Ngô-khắc-Khâm, Ng-phúc Khanh, Nguyễn-xuân-Khoát, Đỗ-vũ Khôi, Đặng-tư-Kiêm, Ngô-v-Kiên, Ng-v-Kính, Ng-hữu-Kỳ, Trần-v-Kỳ, Ng-đình-Kỳ, Ng-xuân Kỳ, Vũ-minh-Khai, Phạm-v-Kay, Đinh-trọng-Lê, Trần-ngọc-Liêm, Hà-v Kiên, Đỗ-đức Long, Trương-văn-Long, Đỗ-mộng-Lương, Ngô-thế-Lung Lê-văn-Lan, Trịnh-xuân-Mai, Ng-văn-Mẫn, Ng-đình-Biên, Ng-v-Minh, Ng-v-Minh, Ng-v-Hai, Trần-hợp-Phó, Ng-xuân-Phong, Lê-nguyên-Phôi, Phạm-v-Phú, Ng-trí-Phúc, Ng-v Phúc, Lê-v-Quang, Hoàng-đạo-Quang, Đoàn-Quý, Ng-đức-Quý, Hoàng-hữu-Tài, Phan-đình-Tân, Ng-bá-Tạo, Đàm-trọng-Thân, Hà-trương-Thịnh, Vũ-v-Tích, Phạm-định-Tôn, Vũ-v-Trung, Đan-v-Tác, Bồ-xuân-Tung, Giáp-văn-Tuyên tức Tạo, Ng v-Tý, Ng-văn-Tý, Nguyễn-huy-Thiệp, Ng-văn-Uyên, Ng-v Uyên, Ng-công-Viên, Lê-đắc-Vinh, Ng-thanh-Vinh, Ng-công-Xương, Đặng-kỳ Xương, Phạm v-Xel.

Thi vào trường Sư-phạm và lớp Sư-phạm. — Những thí-sinh sau này được vào kỳ vấn-đáp:

Trường Sư-phạm

MM. Nguyễn-xuân Ái, Lê-tiến-Ấp, Vương-đắc-Bảo, Lê-v-Bấp Ng-thụy-Bé tức Ái-Các, Ng-v-Can, Ng-đức-Chi, Phạm-v-Chính, Phạm-huy-Cơ, Phạm-ngọc-Côn, Ng-trọng Côn, Trọng-quang-Duyệt, Ng-thúc-Đàm, Phùng-văn-Đạt, Phạm-quang-Dong, Bùi-hữu-Đe, Ng-v-Dương, Ngô-hoành-Mai, Đoàn-danh-Hồ, Đặng-quang-Khẩn, Ng-mộng-Khoa, Đỗ-đình-Khoa, Ng-v-Kiểm, Đặng-huy-Liên, Trương-hữu-Luyện, Bùi-quang-Ly, Lê-đức-Lâm, Ng-bá-Ngạn, Đặng-văn-Ngạn, Ng-văn-Nghiêm, Đinh-thiện-Ngôn, Ng-đình-Phan, Dư-đình-Quang, Đào-v-Thái, Ng-tấn-Thu, Ng-hữu-Tường, Lê-đình-Thiện, Hoàn-v-Thiện, Đỗ-văn-Uyên, Ng-v-Vinh, Hoàng-v-Vy, Lê-doãn-Yên.

Lớp Sư phạm

MM. Trịnh-văn-Biên, Trần-hữu Cần, Phùng duy-Chiu, Vũ-đình-Chức, Ng-v-Côn, Ng-v-Đoan, Tô-v-Dương, Hà-v-Đức, Ng-viết-Giát, Đặng-vũ-Giới, Ng-đức-Hoành, Ng-v-Hội, Ng-v-Hồng, Ng-v-Nam, Phạm-v-Quý, Vũ-hữu-Sư, Bùi-gia-Sung, Ng-đình-Tá, Ng-ngọc-Tân, Ng-viết-Thanh, Quách-hy-Thuyên, Ng-đức-Trọng, Phan-trác-Tửu, Bùi-v-Vinh, Vũ-ngọc-San.

Thi vào trường Kỹ-nghệ thực-hành Hanoi. — Sáng thứ hai 10 Septembre đã bắt đầu thi lấy học trò vào trường Kỹ-nghệ thực-hành Hanoi. Thi tại Hanoi 200, Nam-định 26 và Vinh 25 thí-sinh. Còn 51 thí-sinh có bằng Sơ-học đến thứ hai 24 Septembre mới phải vào thi với những thí sinh trúng tuyển kỳ thi hôm qua. Những đầu bài thi như sau này:

Bài Ám-tả

Le forgeron

Jamais le forgeron ne se plaignait. Je l'ai vu, après avoir battu le fer pendant des journées de quatorze heures, rire le soir de son bon rire en se frottant les bras d'un air satisfait. Il aurait soutenu la maison sur son épaule, si la maison avait croulé. L'hiver il disait qu'il faisait bon dans sa forge. L'été, il ouvrait la porte toute grande et laissait entrer l'odeur des foins. Quand l'été vint à la tombée du jour, j'allais m'asseoir à côté de lui, devant la porte. On était à mi-côte; on voyait de là toute la largeur de la vallée. Il était heureux de ce tapis immense de terres labourées qui se perdait à l'horizon dans le crépuscule.

E. ZOLA

Câu hỏi

1. Expliquer: tombée du jour, tapis de terres labourées.
2. Analyse des propositions de la phrase: quand l'été vint..... porte.
3. D'après ce morceau, indiquer les principaux traits du caractère du forgeron.

Luận Pháp-văn

En faisant le portrait d'un travailleur manuel à votre choix, montrez que tout travail est honorable quand il est accompli avec consience et avec courage. Montrez aussi l'intérêt qu'il présente quand il est fait avec intelligence et réflexion.

Tính đố

I. Une feuille de fer-blanc à 0m800 sur 1m200. Calculer le volume obtenu en enroulant la feuille: 1. dans le sens de la largeur; 2. dans le sens de la longueur. Comment enrouler la feuille pour obtenir le plus grand volume (les extrémités se recouvrent sur 40 millimètres).

II. Un marchand de couteaux a fait une commande de 204 canifs à 0p.25 l'un. Le fabricant lui offre, en cas de paiement comptant une remise de 8 %. sur le montant de la facture ou le treizième par douzaine en plus. Quelle est l'offre la plus avantageuse, et de combien?

Một người học trò đi thi hộ phải bắt. — Sáng hôm qua khi học-trò đang thi vào trường Bách-nghệ, ông đốc trường ấy thấy một người mang một cái thẻ tùy thân khả nghi nên đưa đến sở cẩm cước in ngón tay để xét xem có phải ngón tay của người ấy không. Sau lại đến báo sở mật thám để xét lại. Buổi chiều xét ra mới rõ là tên Hồ-văn-Nhung 20 tuổi quán làng Đại-bàng huyện Yên-phong tỉnh Bắc-ninh đi thi hộ tên Mai văn-Thảo, huyện Ân-thi tỉnh Hưng-yên. Trước thì tên Nhung cứ một mực nhận chính mình là Mai-văn-Thảo. Hiện đã làm biên bản giải tên Nhung ra tòa án tống giam.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những án sau này:

Chống án quá hạn. — Ng-viết Bình phải tòa án Trừng-trị Nam-định phạt 4 tháng tù về tội kháng cự phái viên sở thương-chính trong khi khám thuốc phiện lậu, để quá hạn rồi mới chống án nên tòa Thượng-thẩm bỏ đi không xét.

Tham của bỏ quên. — Ngày tháng 6 tây Vũ Thuyết kéo xe cho M. Mesconi tự hàng cà-phê, về nhà thì M Mesconi say rượu bỏ quên mũ ở xe, thấm làm lấy về dùng không trả lại. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt Vũ Thuyết 5 tháng tù, tòa Thượng thẩm y án.

Ăn cắp. — Đặng văn Gia tức Đặng văn Giã trước đã can án 3 lần về tội ăn cắp và du đãng thế mà chưa chừa. Ngày tháng 6 tây sở mật thám lại bắt được tên ấy ăn cắp quần áo của người ta, mà khi bị bắt xét ra tên ấy cũng cứ du đãng không chịu kiếm việc làm. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên ấy 18 tháng tù, tòa Thượng-thẩm y án.

Đương ngồi tù cũng đi ăn cắp. — Vũ văn Tân, phải phạt 5 năm tù về tội ăn cướp, phải phát vãng lên Bắc-Kạn để chịu tù. Trong khi thu cỏ về ở sở Lục lộ, ăn cắp một cái lọ sơn của sở ấy tòa án trừng trị Bắc-kạn phạt 5 năm tù, tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên ấy xuống 1 năm tù.

Lẻn cửa ăn cắp. — Nguyễn-văn-Ba tức Chung bị tòa án trừng-trị Hanoi phạt 3 tháng tù về tội lẻn cửa vào nhà một người tên là Quế được tòa thượng-thẩm tha cho vì xét không đủ chứng cớ.

Xóc đĩa. — Đám xóc đĩa do Trần-văn-Mai tức Khôi cái và do sở mật thám bắt được đã trước, bị tòa án trừng trị phạt Trần-văn-Mai là người cái 6 tháng tù và 100 quan và Ng-v-Nhân, Trần-duy-Minh, Ngô-đình-Cao, Tạ-v-Khuê, Ng-Bít, Lê đình Nhờ, Ng-v-Biên, Lê-đình-Lưu, Trần-văn-Tính, Phạm-văn-Mão, An đức-Thịnh, Bùi-năng-An, Ng-thị-tân là con bạc mỗi người 100 quan. Tòa thượng thẩm y án phạt Tạ-văn-Mai vì trước đã can án 5 năm tù về tội ăn cướp, và tha cho Ng-bị-Nhân, Trần văn-Tính. Còn những con bạc khác thì đều được giảm mỗi người xuống 50 quan.

Ô tô đụng xe hàng. — Ngày hôm qua vào hồi 8 giờ rưỡi sáng, chiếc ô tô số T.4358 của công-ty Văn-nam do Lan-văn-Tài cầm máy. Khi đi đến phố hàng Giấy để ra phố hàng Đậu thì đụng phải chiếc xe tay số D T. N. 8 do Phạm-văn-Cao kéo, may người không can gì.

Ăn trộm quạt máy. — Đặng-văn-Dai 27 tuổi làm thợ xanh ở Hanoi bị thua là ăn trộm một cái quạt máy trần của công ti điện khí từ trước khi đăng lính nay đã phải tội để xét hỏi.

Ăn trộm thẻ thuế thân. — Lê-văn Rayệt 16 tuổi, vô nghề nghiệp trú tại đường Huế, không có số nhà, ăn cắp một cái thẻ thuế thân của tên Dai ở ngoài bãi cát đã phải bắt giam

Thuốc lá MÉLIA không đáo cồ, không kham dọng. Hương vị thơm ngon.

MUỐN BÁN 1· — 1 cái nhà rất trang lệ, rất tiện cho việc mở hiệu làm thủy, hoặc mở thương cục. Ở chính giữa thành-phố Haiphong, phố place Nationale, số 2.

2· — 1 cái nhà rất tiện lợi về đường buôn bán, phố Bờ Sông, Hanoi, số 110.

Muốn mua, xin đến hỏi Quan Chánh Quản-lý sở Giang-Hải Vận Tải, số 138, phố Bờ-Sông, Hanoi. 7.503

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm dùng miếng da hay miếng dạ(1) che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) Guêtre de ville

MỚI TÁI BẢN XONG

SÁCH

« Việt-Nam Sử-Lược »

(HISTOIRE DE VIỆT-NAM)

Soạn-giả: TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN THƯỢNG

(Thượng cổ thời đại — Bắc-thuộc thời đại — Tự-chủ thời đại — Đến hết thời kỳ nhất thống nhà Lê)

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có bình những danh-nhân như cụ Nguyễn-Trãi và có tranh những đền đài và thành quách cũ. Có nhiều bản đồ.

Giá: **0$80**

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Hãy còn một ít vé

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI NAM-KỲ BỒN-QUỐC ĐỨC-TRÍ THỂ DỤC

(và làm nhà cho học-sinh ta du-học tại Pháp-quốc)

Một số nhất được: 60.000 piastres

Giá bán, mỗi vé: 2$00

Trước định mở số vào ngày 12 Juillet vừa rồi, nhưng nay lại hoãn đến ngày **11 Novembre 1928**

XIN MUA MAU MAU KẺO HẾT

Có Bán vé tại Bản-Quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20

Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0, 30

HỘI

Indochine films et cinémas

33, Bd Henri-Rivière, Hanoi

Bán đủ: Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).

Các thứ máy chụp ảnh (Photo).

Các đồ dùng về Ciné ma và ảnh.

Cho thuê: Các thứ films ảnh (Mây, Tàu, Ta).

Chụp films — làm films ảnh có xiếng riêng.

Giúp vốn cho các nhà muốn lập rạp Cinéma các tỉnh nhỏ.

Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuê các làng có hội. Ai muốn dùng sẽ tính giá hạ.

Nhà CARTIER BRESSON làm các thứ chỉ như thứ « Bàn tay » La Main và thứ « Chữ thập » La Croix có tiếng và các thứ chỉ khâu, thêu và làm hàng den « Dentelles » v. v.

Có lời kính-cáo các quý khách biết rằng, bản-hiệu có cử một người đứng thay mặt ở Hanoi tên là Mme FIORIO Ở SỐ 3 PHỐ VỌNG ĐỨC để bán ngay ở đây các thứ hàng đã có sẵn và nhận những commandes cho nhà Cartier-Bresson. Ai muốn mua hay muốn đặt gì thì cứ đến hỏi bà ấy.

7.527

CÔNG-TY ALFRED & Cie

60, Bd Gambetta (đường hàng cỏ)

HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:

Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ-hồ)

Cinéma Tonkinois (hàng quạt)

Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng

Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức bộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn [illegible] công-ty tính [illegible]

Giá thật [illegible]

Điện-thoại: [illegible]

Cinéma Pathé [illegible]

KHẨN TRỌNG. — Công-ty Alfred [illegible]

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CLXVII

Khi vua Thần-tôn mới lên ngôi báu, có chí muốn thay đổi phép độ, mong được kẻ sĩ tài trí hỏi Lã-công-Trứ. Công-Trứ nói Tái học rộng biết nhiều, lại có tài kinh-tế. Vua lấy viết chiếu vời Tái. Tái vào ra mắt. Vua hỏi việc chính-trị. Tái thưa: Sửa sang việc chính trị mà không bắt chước đời Tam-đại (nhà Hạ, nhà Thương và nhà Chu) thì đều là cẩu thả mà thôi.» Vua bằng lòng lắm, cấp Tái làm chức Sùng-văn hiệu-thư. Tái cùng Vương-an-Thạch bàn tân pháp, ý kiến không hợp nhau, liền cáo bệnh xin bãi chức, về ở dưới núi Nam sơn, Tái suốt ngày ngồi trong một cái nhà, đồ họa sách vở để chung quanh mình, giảng đọc suy nghĩ suốt ngày, trong lòng hiểu được lẽ gì, thì cầm bút chép ngay, có khi nửa đêm ngủ dậy, thắp đèn lên để viết, trong lòng thường suy nghĩ đạo lý, không lúc nào quên. Ăn rách cơm rau, cùng học trò giảng học, thường bảo học trò cái cách sửa nuôi đức tính, biến hóa khí chất, học đến bực thánh-nhân thì mới thôi. Tái thường nói rằng chỉ cần biết việc người mà không cần biết việc giời, chỉ cần làm hiền nhân mà không cần làm thánh nhân, đó là cái tệ rất lớn của học gia [illegible] giờ về sau. Cho nên học thuyết của Tái, cốt về tôn lễ qui đức vui giời yên mệnh, lấy kinh Dịch làm tôn chỉ, lấy sách Trung-dung làm thể, lấy họ Khổng họ Mạnh làm khuôn phép. Tái lại bàn định phép tỉnh điền và phép học hiệu, đều xếp đặt thành sách, khiến cho người sau có thể chiếu theo đó mà thi hành, Tái học rộng biết nhiều, công sửa mình cũng rất khắc khổ, làm bực tôn sư ở Quang-trung, người buổi ấy gọi là Hoành-cừ tiên-sinh. Trình hiệu thường khen sách Chính mông và sách Tây-minh của Tái, phát minh đạo lý rất là rõ ràng, đều là những lẽ các bực hiền triết đời trước chưa từng nói, vì được với lời bàn tính thiện dưỡng khí của thầy Mạnh-tử.

Tăng-công-Lượng ở viện Khu-mật đã lâu, rất được lòng tin dùng của vua Thần-tôn. Công-Lượng hay tiến-cử sĩ-phu, được nhiều người giỏi, chỉ vì tính tham lắm, chứa của đến mấy mươi vạn, người buổi ấy đều tỏ ý khinh bỉ chê cười.

Lã-công-Trứ ở Hàn-lâm, vua Thần-tôn thường bàn đến việc Phật-giáo và Lão-giáo. Công-Trứ nói: «Vua Nghiêu và vua Thuấn có biết đạo ấy không?». Vua nói: Vua Nghiêu và vua Thuấn há lại chẳng biết». Công-Trứ tâu: «Vua Nghiêu và vua Thuấn tuy biết đạo ấy, nhưng vẫn lấy biết người và yên dân làm khó, vì thế mới là vua Nghiêu và vua Thuấn». Vua biết rằng Công-Trứ có ý nói mình, nín lặng không trả nhời. Lại một hôm, vua nói với Công-Trứ bàn các vị đế vương đời trước, vua nói: «Vua Cao-tổ và vua Võ đế nhà Hán đều có tài khí hơn người, mưu lược rộng xa. Vua Cao-tổ nói: điều này ta không bằng Tiêu-Hà, điều này ta không bằng Hàn-Tín, còn đến Trương-Lương thì nói điều này ta không bằng Tử-phòng, là vì Tử-phòng đạo cao đức lớn, cho nên tôn-trọng mà không gọi tên». Công-Trứ thưa: «Lời Bệ-hạ rất phải». Vua nói: «Vua Võ-đế dẫu cho Cấp-Ám là người ngang trướng, nhưng không đội mũ thì không dám ra mắt, kính lễ như thế, sau tuy bỏ làm quan ngoại quận, nhưng vẫn được yên hưởng lộc nước đến suốt đời». Công-Trứ nói: «Vua Võ đối với Cấp Ám, chỉ không đến nỗi giết chết mà thôi» Vua lại bàn đến vua Thái-tôn nhà Đường. Công-Trứ thưa: «Vua Thái-Tôn gây nên nghiệp đế, chỉ nhờ cái đức biết bỏ ý kiến của mình để theo lời can ngăn». Buổi ấy vua Thần-tôn ở ngôi đã lâu, quần thần sợ uy nghiêm của vua, không ai dám dâng nhời can ngăn, khi ấy vua nghe lời Công-Trứ, rất lấy làm phải, vẻ mặt tỏ ngay, sáng hôm sau, tay viết tờ chiếu cất Công-Trứ làm khu-mật sứ, thay cho Tăng-công-Lượng.

Hàn-Dung và Tăng-Bố dâng sớ xin lại dùng nhục hình (chạm mặt, chặt chân, và dương vật, gọi là nhục hình). Vua Thần-tôn xuống chiếu cho quần-thần hội-nghị. Lã-công-Trứ nói: «Từ đời Tần đời Hán giở về sau, lễ giáo không đủ mà hình ngục ngày thêm nhiều, vua Văn-đế nhà Hán bỏ phép nhục hình, dụng ý thật là trung hậu, Thanh-triều lấy ân đức nuôi dân, há nên lại dùng nhục hình». Vua nghe theo, bàn bãi nghị.

Ngô-Sung làm tể-tướng, Thái-xác làm tham tri chính-sự. Sung thường nói với vua [illegible] rằng: «Tân-pháp có nhiều điều không tiện, xin bãi bỏ những điều quá tệ đi». Vua hỏi Xác, Xác thưa: «Xưa ở đời Hán, Tiêu-Hà và Tào-Tham vốn không ưa nhau, đến khi Tham thay Hà làm tướng, một mực noi theo phép độ của Hà, không từng biến-đổi một tí. Bây giờ tân-pháp là của Bệ-hạ và Vương-an-Thạch lập ra, nếu để cho một người vì hiềm oán riêng mà biến đổi, há chẳng đáng tiếc lắm ru!» Vua lấy lời ấy làm phải, tân pháp bèn không biến đổi.

(Còn nữa) Tiểu-mai

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Hương phụ (香附)

Hương-phụ cũng gọi là thảo căn, (rễ cỏ gấu).

Tính chất khí vị

Hương-phụ bẩm thụ khí ôn táo của giời đất, cảm khí hóa hành thổ và hành kim, vị vừa khổ vừa cam vừa tân, khí vi ôn, không có chất độc.

Công dụng

Hương-phụ là huyết trung khí dược, hòa tễ nó thẳng tới vào túc quyết âm can kinh, và thủ thái âm phế kinh, chủ thông hành kinh lạc, khoái khí, khai uất sơ can vận tì, trục ứ điều kinh, tiêu thực hóa trệ, (hoắc loạn ẩu thổ, đàn bà băng lậu, nhất thiết phải cần dùng hương-phụ), những rằng nó tân ôn táo liệt, phải chế kỹ mới dùng được.

Phụ lục

Ông Thời-chân nói rằng: hương phụ sống thì thượng hành hung cách, ngoại đạt bì phu, chín thì hạ tẩu can thận, ngoại chiệt yêu túc, sao đen thì chỉ huyết, tẩm đồng tiện sao thì thẳng tới vào huyết phận mà bổ hư, tẩm muối sao thì thẳng tới vào huyết phận mà nhuận táo, tẩm thanh diêm sao thì bổ thận, tẩm rượu sao thì hành kinh lạc, tẩm dấm sao thì tiêu tích tụ, tẩm nước gừng sao thì hóa đờm, đồng đội cùng sâm truật thì bổ khí, cùng qui thục thì bổ huyết, cùng mộc-hương thì hòa trung, cùng đàn hương thì tỉnh tì, cùng trầm-hương thì hành khí, cùng xuyên khung thương truật thì tán uất, cùng hoàng-liên chi-tử thì dáng hỏa, cùng phục thần thì giao tế tâm thận, cùng hồi hương phá cố-chỉ thì dẫn khí qui nguyên, cùng tam-lăng nga-truật thì tiêu ma tích khối, cùng bán-hạ hậu phác thì quyết ủng tiêu trướng, cùng tử-tô thông-bạch thì giải tán hàn tà, cùng ngải diệp thì ôn noãn tử cung, hương phụ là khí dược tối quan yếu, lợi dụng cho cả đàn ông đàn bà, chứ không lợi dụng cho đàn bà mà thôi, những rằng đàn bà thường uất trệ hơn là đàn ông, cho nên thuốc chữa đàn bà hay dùng, mà thuốc chữa đàn ông không dùng mấy, thế tục thấy vậy bảo hương phụ hao khí, không phải thuốc chữa đàn ông, thì vô lý quá.

Lời cẩn án

Chứng bệnh đàn bà hương-phụ liệu trị rất linh nghiệm, nhưng phải tẩm đồng tiện sao đen, và hợp tễ với qui thục, mới không ngại ngại, mà nhất là kinh thủy khẩn kỳ (chưa đến kỳ đã hạ hành), hoặc tinh huyết khô bế, huyết hư nội nhiệt, thì nhất thiết cấm kỵ.

Phép chế dụng

1. Sao vàng sẫm, chủ tiêu thực hóa trệ.

2. Sao đồng tiện chủ lương huyết.

3. Sao rượu chủ hành khí hoạt huyết.

4. Sao dấm chủ điều liễm khí huyết.

Súc sa nhân (縮砂仁)

Tính chất khí vị

Súc-sa-nhân bẩm thụ khí dương hòa của giời đất, vị tân, khí ôn, không có chất độc.

Công dụng

Súc sa nhân hòa tễ nó thẳng tới vào thủ thái âm phế kinh, thủ dương minh đại tràng kinh, thủ quyết âm bào lạc kinh.

Chủ ôn trung, thông hành kết trệ, phàm tì thận hư lãnh mà bệnh hoắc loạn, ố tâm (bụng trên đạo dực), phúc thống (đau bụng dưới), thai thống (động thai), thực tích (ăn không tiêu), tả lị, bôn đồn (khí thống trên đã có nói) nó lợi dụng cả, có rằng tính nó tân táo, không nên dùng nhiều, mà bất cứ khí hư huyết nhiệt thì nhất thiết cấm kỵ.

Lời cẩn án

Sa nhân tuy là thuốc an thai, nhưng tân hương thoán tẩu, lợi bất cập hại, thế bất đắc dĩ, thì phải dùng cả vỏ tẩm nước muối sao đen, không nên xuất lược.

Hoắc hương (藿香)

Hoắc hương là giống cỏ-thơm. Kinh-nghiệm của nhà đạo-gia cũng có gọi là (đâu lâu bà hương).

Tính chất khí vị

Hoắc-hương bẩm thụ khí thanh hòa phương liệt của giời đất, vị tân khí ôn, tính thăng phù, không có chất độc.

Công dụng

Hoắc-hương hòa tễ nó thẳng tới vào thủ thái âm phế kinh, và túc thái âm tì kinh, và túc dương minh vị kinh, khoái khí ôn trung, trị nhất thiết phong thũng, thủy thũng, hoắc loạn, phúc thống, không những y gia lợi dụng mà thôi, đạo gia cũng sùng thượng.

Lời cẩn án

Hoắc-hương thần được chứng bệnh hoắc loạn vì hương chủ giải uế, ôn chủ tán hàn, vậy hoắc loạn phúc thống, do thụ hàn thụ uế, thì công dụng linh nghiệm lắm, bằng hoắc loạn ẩu thổ do thận nhiệt vị hư mà dùng thì càng thêm hại.

Phùng-năng-Tĩnh

Tổng Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-[illegible], Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố Hàng [illegible]
Điện-thoại số 156

CỦI, THAN.
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc [illegible] lên để làm cột nhà.
RỪNG NỨA [illegible] sản nước Nam.
Số xưởng tại [illegible]

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT
Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*
Mỗi quyển . . . . . 0$1
Tiền cước thường . . 0,0
Tiền cước Recommandé thêm 0,1
Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ỨC
61-63, Rue du Coton
HANOI

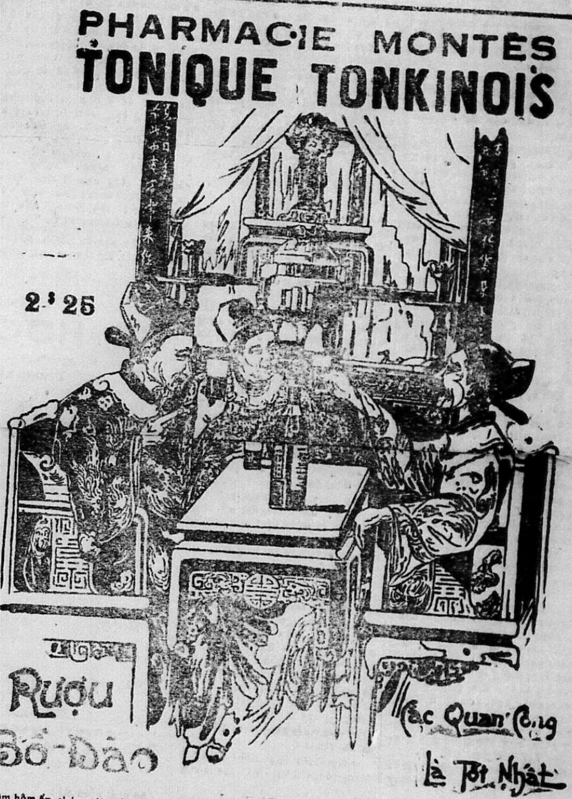

Số 8

Truyện Mao-nhân

(LES AGOUGLOUS)

(Tiếp theo)

Áp-cửu phu quay lại bảo tôi rằng:

— Hòa-ước định xong rồi, bên ta phải chịu bồi-khoản nộp bằng các thứ đồ-vật.

Đoạn rồi, bọn lùn xúm lại nhận lĩnh một bó dao, độ năm sáu tá, năm-mươi thước giây thép và các hạng cốc chén lặt-vặt. Những đàn-bà con-trẻ trước vẫn đợi tin trong lều lá, nghe tiếng reo hò ở trận-địa bên họ, liền kéo ra một rẩy dài, dơ dáng dại hình, mình-mẩy lấm-láp. Chúng chợt trông thấy tôi, biết không phải là người hắc-chủng, vả lại bận đồ Âu-phục, như khêu cái tính hiếu-kỳ của bọn phụ-nữ. Tức thì chúng bảo nhau đến cạnh tôi, sờ mó khắp người, nắn-nót từng tí, có đứa lại dám cả gan khiễng chân lên, đưa cái bàn tay bẩn thỉu thối-tha lên mặt tôi, xoa đầu thọc mũi, vô sở bất chí, y như lũ trẻ sờ-mó giăng-co một con chút chít vậy. Tôi bị phiền-nhiễu thái-quá, mùi tanh-hôi xông lên nhức óc, đành phải nín hơi không thở. Lúc giận lắm, đã toan ra sức xua đuổi đám nhặng-xanh ấy đi, song lại nghĩ đến câu «chẳng nhịn điều nhỏ, ắt sinh việc to», đành lại phải nén dạ, rồi cố làm hiệu cho chúng dãn ra, liền lấy một ít bánh ít kẹo ném tung ra đấy. Quả-nhiên chúng tranh cướp nhau mà ăn, không thiết chi đến tôi nữa. Nhờ mưu ấy, tấm thân trong-sạch của tôi mới giải-thoát cái nạn dạ-xoa cái ở đấy.

Mặt-trời tròn bóng, các việc điều-đình vừa xong. Đại-đội quân chim-chích mừng-rỡ đem khoản bồi-thường về chia nhau, và lại có lòng tốt, sai mấy người đưa chúng tôi đi cho hết địa-phận. Tôi ruột nóng như cào, tức-khắc giục-giã lên đường, mấy tên lùn đưa đường đi tiên-phong, bước nhanh thoăn-thoắt. Chỗ nào rậm-rạp quá, chúng leo lên cây, chuyền cành nọ sang cành kia, vùn-vụt chẳng khác loài vượn, thỉnh-thoảng lại nghe tiếng tên vù-vù, con chim đang bay bỗng lăn xuống đất, thì ra chúng bắn giỏi lắm, mười không sai một; bấy giờ mới biết loài này tài bắn, ta chớ thấy bề ngoài mà vội khinh, may mà buổi sáng hôm ấy không đến nỗi lỡ việc, thật là hạnh-phúc.

Đi luôn sáu ngày, vẫn còn luẩn quẩn trong rừng, nhưng đây chỉ là cái phần cuối cùng mà thôi, ít cây nhiều suối, có lắm cái suối to chắn ngang lối đi, hai bên bờ rêu mọc xanh rì, nước sâu thăm-thẳm, chúng tôi phải đẵn cây bắc làm cầu, có khi thì nhân rễ cây đâm qua bên kia, hoặc nhân có chùm giây leo ngang qua hình như cái võng, nhờ những cái cầu thiên-tạo ấy cũng tiện việc lắm; song khi đi, rất là ghê-sợ, lỡ tay hay lỡ chân một tí, không còn ai cứu được nữa.

Càng đi tiến lên cây càng thưa, lối đi dần-dần đã dễ, chẳng bao lâu thì ra khỏi rừng. Một cái bãi cát mênh mông hiện ra đàng trước, phong-cảnh tiêu-tụy, không có cây, không có nước, toàn-thị một thứ cát già, mỗi khi bị trận gió-lốc bốc lên, mù-mịt ngất trời, chẳng còn biết đông tây nam bắc đàng nào, thật là hồng-hoang thế-giới! Tuy vậy chỉ có một thứ chim lạc-đà là có duyên với nơi này, cổ cao như sếu, hai cẳng dài nghêu, ngày-ngày phấp-phới dưới bóng thái-dương, ánh nắng đảo chiếu vào những lông cánh đỏ rọi, xa trông rất là ngoạn-mục, cái bể sa-mạc này cũng nhờ nó mà được sinh-sắc ít nhiều.

Đây là địa-hạt của dân mọi khác rồi, chúng ở tận phía đông lẩy xa-xa. Mấy người chim-chích đưa đường, nói qua cho chúng tôi biết, rồi quay mình trở lại.

Đêm hôm ấy, chúng tôi ngủ trên bãi cát, nhưng nói là nghỉ thì đúng hơn, vì nhiều muỗi lắm, mình nó to gấp hai ba con muỗi thường, vòi châm vào người như thể giùi đâm. Cả đêm không ai chợp mắt đi được.

Sáng sớm đã thấy mấy tên phu, mà tôi sai đi tìm thuyền từ chiều hôm trước, cùng vài ba người mọi chở mấy cái thuyền lườn lại. Đến nơi, chúng rẽ cỏ lên bờ, chân nhẩy nhanh-nhẹn như những con châu-chấu.

Chúng tôi ngồi xồm trong thuyền làm bằng thứ vỏ cây. Trong đầm lau lác mọc đầy, thuyền lách đi giữa, hễ vô-ý thì bị lá lau cọ sát cả người. Trên mặt muỗi bay ve-ve, dưới nước rắn nhẩy lõm-bõm, có lắm con rắn rất bạo, bạnh cổ giương mắt nạt người, chúng tôi phải lấy gậy xua đuổi luôn-luôn. Đi như thế hai ngày thì sang đến bên kia đầm.

Áp-cửu-phu thốt-nhiên vỗ vai tôi, trỏ một rẩy núi cao trước mặt mà rằng:

— Ông hãy trông kia kìa! Người Mao-nhân của ông đều ở đấy!

Được đến gần chỗ mình vẫn ước-ao, tôi sướng quá, quên hết sự khó-nhọc hai tuần-lễ trước. Thuyền vừa ghé, tôi vội nhẩy tót lên bờ.

CHƯƠNG THỨ IV

Người hay là ma.

Buổi sáng hôm sau, tôi cùng Áp-cửu-phu đi dạo xem hình-thế miền ấy. Thoạt tiên chúng tôi men theo rìa suối đi ngang, trông xuống dưới khe sâu hoắm, lắng tai nghe thấy tiếng nước chẩy róc-rách thăm-thẳm nghìn tầm, lẫn với tiếng gió ào-ào, hình như thổi qua đầu tận tim trái đất. Sau chúng tôi qua một cái đèo, ngược lên sườn núi, song địa-thế dốc quá, phải vin cành cây, bám từng viên đá mà đi, có lúc lại phải bò lồm-ngồm như con vật bốn chân vậy. Tôi đang chú-ý đi lần từng bước, chợt nghe tiếng Áp-cửu-phu gọi bảo rằng:

— Phía bên kia dẫy núi này, là miền nhiều hồ, và xa một ít nữa là lưu-vực sông Ny-nặc, nơi ấy nhiều người đi đến; nhưng mà chính giữa chỗ này thì chưa có ai biết, họa chăng chỉ có tôi là một, và bây giờ lại thêm ông nữa là hai mà thôi. Ở đây có biết bao nhiêu là vàng và ngà voi, thật là những của vô-giá.

Tôi vội gạt đi mà rằng:

— Những cái ấy chỉ là đồ gia-vị mà thôi, chúng ta sở dĩ lặn-lội tới đây, là cốt tìm được loài Mao-nhân, chứ không phải là vì của. Vậy thì loài ấy ở đâu?

Hắn đáp:

— Rồi thì ông sẽ gặp. Miễn là cầu trời phù-hộ cho chúng ta được an-toàn, không đến nỗi bị bọn kia tàn hại!

Bấy giờ chúng tôi bốn mắt nhìn nhau: Một bên thì đầy những sự tò-mò muốn biết, một bên thì tỏ ra cách lo-sợ vô-cùng.

Tôi có hỏi hắn về tông-tích của thứ người rừng ấy, cách sinh hoạt ra thế nào và trước kia hắn gặp chúng nó thì đã xẩy ra những sự chi là nguy-hiểm. Hắn mắt la mày lép, cặp môi tái ngắt đi dần-dần, giả điếc giả đui, không hề dám trả lời lấy nửa tiếng. Cứ cái quang-cảnh ấy mà đoán, chắc là hắn đã trải qua nhiều sự ghê-gớm, in sâu trong trí, nên chi hễ nghe thấy ai nhắc đến, dường như sét đánh lưng trời, không còn dám để tai nghe nữa.

Hai người chúng tôi chẳng nói chẳng rằng, lẳng-lặng một hồi, trở về chỗ cũ. Áp-cửu-phu tay thì quay tít cái điếu-can, miệng thì gọi phu khiêng, sửa-soạn lên đường.

(Còn nữa)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Sái tiểu-thư báo cừu

(Tiếp theo)

Quan Thái-thú lại gọi vợ Trần-tiểu-Tử lên hỏi rằng:

— Mày mưu với Trần-tiểu-Tử đánh thuốc độc giết người chồng trước mày tên là Ngô-Kim để lấy nhau có phải không?

Vợ Trần-tiểu-Tử toan chối cãi; đã thấy một bọn thủy-thủ ở dưới thuyền lên làm chứng, nói rõ sự tình như thế.... như thế.... Vợ Tiểu-Tử ngồi lặng yên không cãi sao được.

Quan Thái-thú nổi giận liền sai nọc ra đánh cho bốn chục. Rồi xét lời khẩu cung khép ba tên Trần-tiểu-Tử Trần-thiết-khôn, Trần-tiểu-Viên vào án xử-chém. Vợ Trần-tiểu-Tử phải khép vào án lăng tại xử tử (nghĩa là không cho chết ngay, làm cho đau đớn lâu mới được chết). Hãy tạm giam bốn người ấy vào trong ngục tử tù, để đợi ngày tuyên án xử tử. Một mặt sai người đi nã bắt lũ Bạch-Mãn, Lý-hổ-Tử.

Quan Thái-thú Dương-châu xử việc ấy đã xong, đến chơi thuyền Chu-Nguyên đưa các giấy thẩm từ cho xem, Chu-Nguyên lấy làm cảm tạ vô cùng.

Thụy-Hồng nghe thấy tin ấy, bao nhiêu những sự phiền não khi trước, bỗng tiêu tán đi đâu hết cả, sắc mặt lại thêm vui vẻ bội phần.

Cách vài hôm nữa vợ cả Chu-Nguyên đến nơi, *Thụy*-Hồng ra bái kiến, vợ cả vợ lẽ yêu nhau như chị em đồng bào, Lại trông thấy đứa con giai sinh sản thanh tú, càng thêm hoan hỷ.

Không bao lâu thuyền đến huyện Võ-sương. Chu-Nguyên lên nhậm chức, sai lính đi tầm nã bọn Hà-man-Tử. Chỉ trong vài ngày quả nhiên chúng nã bắt được Hà-man-*Tử*, Lăng-phi-Chẩy ở cửa sông Hoàng-châu giải về.

Chu-Nguyên hỏi:

— Còn bọn chúng mày mấy đứa nữa đâu?

Chúng nói:

— Dư-sáp-Ba đã chết năm trước, Bạch-Mãn, Lý-hổ-Tử hiện đương [illegible]

Chu-Nguyên sai giam Hà-man-*Tử*, Lăng-phi-Chẩy vào ngục. Kịp đến lúc quân bộ dịch bắt được Bạch-Mãn, *Lý-hổ-Tử* giải đến Võ-sương. Chu-Nguyên lấy khẩu cung xong, đánh cho mỗi đứa bốn chục. Đoạn làm văn thư, giải bọn ấy lên quan *Thái*-thú Dương-châu xét xử.

Chu-Nguyên trị huyện Võ-sương ba năm, dân gian đều được an cư lạc nghiệp, trộm cướp không hề xẩy ra, của rơi đường cái không ai nhặt, sau được thăng chức Ngự sử, phụng mệnh vua sai đi tuần địa phương Hoài-dương. Lúc Chu-Nguyên sắp đi, nàng *Thụy*-Hồng có dặn rằng:

— Lũ cường đạo giam ở ngục Dương-châu, chưa đem xử tử. Tướng công đến đây nên đem tuyên cái án ấy mà xử cho xong, cho thiếp được lấy chậu máu chúng nó tế cha mẹ thiếp. Lại còn một điều này nữa, thiếp nói cho tướng công biết: «Thửa xưa cha thiếp có lấy một người nàng hầu tên là Bích-Liên, khi nàng Bích-Liên có mang vừa được một tháng, thì bị mẹ thiếp đuổi đi. Bích-Liên lấy chồng sau tên là Chu-Tài là người bản xứ. Sau nghe tin Bích-Liên sinh được con giai. Xin tướng-công vì thiếp đi hỏi lấy đứa con giai ấy về, cho theo về họ Sái, để cho từ-đường nhà họ Sái còn có kẻ phụng thờ.

Nàng Thụy-Hồng nói xong, sa nước mắt khóc mà lạy xuống đất.

Chu-Nguyên đỡ nàng dậy nói rằng:

— Hà tất nàng phải giữ lễ phép quá như thế. Ta đi làm quan xứ ấy, quyết nhiên không phụ những việc nàng đã phó thác. Đợi khi nào việc ấy xử xong, sẽ viết như báo tin về cho nàng được biết.

Thụy-Hồng lễ-tạ. Chu-Nguyên phó nhậm Hoài-Dương. Khi ấy đương độ trung-tuần tháng bảy, chưa biết những tên tử tù đã từng giam ấy đến bao giờ đem xử. Ra tuần tiễu Hoài-an, sai người hỏi dò xem nàng Bích-Liên với chàng Chu-Tài ở đâu, quả nhiên tìm đến tận nơi. Thấy đứa con giai đã lên tám tuổi, mặt mũi tuấn-tú, Chu-Nguyên đặt tên cho đứa bé ấy là Sái-Tục, may cho bộ áo quần mới mặc, đưa lên xe, về nơi quân-vệ để dạy nuôi cho.

Chu-Nguyên làm sớ tâu độ vào kinh nói rõ toàn gia sái-vũ bị nạn, kịp tiên-nhân nhà họ Sái ngày xưa có công đánh-giặc, không nên để cho vô hậu. Nay chỉ còn đứa bé tên là Sái-Tục, xin cho tập-ấm để phụng tự từ-đường họ Sái. Còn bọn hung-đồ Trần-tiểu-Tử tất cả tám đứa, xin đợi hết mùa thu này đem tuyên-án xử chém.

Cách sáu ngày nữa vừa hết mùa thu, Chu-Nguyên tiếp được chỉ nhà vua chuẩn tấu. Bèn thân-hành đến Dương-châu sai ngục-tốt giải bọn Trần-Tiểu-Tử tất cả tám người ở trong ngục ra, đem chém ở giữa pháp trường.

Chu-Nguyên sai tên Khoái-tử-Dương đem tám cái đầu giặc đựng vào tám cái hòm nhỏ. Đặt linh-vị Sái Chỉ-huy ở biên miếu thành-hoàng, lấy các đầu giặc làm cỗ-tế, cho Sái-Tục mặc áo chở đại-tang chống gậy vào lễ. Đoạn Chu-nguyên lại cấp vốn cho nàng Bích-Liên, đưa Sái-Tục về nhà chồng cũ, để phụng-tự từ-đường nhà họ Sái. Cấp cho Chu-Tài hai [illegible]. Các việc xử trí đã xong, viết một phong thư sai người đem về nhà cho nàng Thụy-Hồng được biết.

Nàng Thụy-Hồng đương ngồi tựa án, vẻ mặt buồn dầu, đôi mắt ròm rớm hạt lệ, ra chiều nghĩ ngợi, không biết bọn hung ác đã xử tử chưa. Sao không thấy tin tức của lang quân gửi về. Bỗng thấy người nhà đưa vào một phong thư, mở thư xem xong, lấy làm mừng rỡ vô hạn. Nói sẽ một mình rằng: «Nay họ Sái còn có người phụng-tự. Đại thù đã báo xong, ta chết mới nhắm mắt được». Chắp hai tay dơ lên trước trán, cảm tạ giời đất. Đêm ấy nàng tắm gội sạch sẽ, thay mặc y phục, viết một bức thư để lại, gửi tạ Chu-Nguyên. Lại lên lễ tạ người vợ cả xong, rồi vào trong phòng lấy dao tự vẫn.

Tờ di-thư của nàng Thụy-Hồng để lại nói rằng:

— Tiện-thiếp Thụy-Hồng bách bái tướng-công đài hạ. Thiếp xưa là con nhà võ-môn, trong tâm vẫn giữ khuôn huấn. Thiết nghĩ rằng nam đức ở trung nghĩa, nữ đức ở trinh-tiết. Làm thân con gái mà không trinh tiết, cũng với chim muông sao có phân biệt. Cha thiếp không biết giới tửu, bị phải giặc giết, họa kịp mẹ thiếp cùng với hai em, chỉ trong một giờ, đều vong mệnh cả. Thiếp đau lòng như cắt, sa lệ quanh năm. Song xưa kia hàm-ẩn nhẫn-nhục không chịu chết ngay, là vì cái liêm-sỉ của một người là nhỏ, mà cái cừu oán của một nhà là to. Thửa xưa Lý tướng-quân nhẫn nhục hàng giặc, cốt để lập mưu báo thù cho nhà Hán. Thiếp dẫu nữ-lưu, lập chí cũng tựa như thế. Bất hạnh trải qua bước đường gian-khổ gặp phải những lũ cường bạo, tấm lòng oan ức, biết tỏ cùng ai. May gặp tướng-công cứu thiếp ở trong cơn thủy-hỏa, cho hầu bên cạnh sửa túi nâng khăn, thương tình mà hứa lời báo thù, lòng giời cũng tựa. Các quân gian-ác, nã bắt được hết, xử vào tử-hình, lấy tám thủ-cấp tế Sái Chỉ-huy, khiến cho oan hồn cha mẹ thiếp đã khỏi uất ức ở dưới hoàng tuyền. Lại tìm được Sái-Tục đưa về, cho từ đường nhà họ Sái còn có kẻ phụng tự. Ân đức của tướng-công đối với nhà họ Sái, cao dày ví như giời đất. Oan thù của thiếp đã rửa sạch, lòng thiếp đã yên. Ví như thất tiết tham sinh để ô nhọ danh giá nhà ngài, không bằng chết đi, theo cha mẹ xuống nơi tuyền hạ. Đứa con thiếp nay lên sáu tuổi, nhờ đích mẫu có lòng trung ái, may ra ngày sau có thể nên người. Thiếp nay dẫu chết, cũng như là sống. Nhân duyên có hạn, không được vĩnh biệt ở trước mặt tướng-công. Lưu lại mấy lời, để tỏ trung khúc.

Vợ cả Chu-nguyên thấy nàng Thụy-hồng đã chết, lấy làm thương xót vô cùng. Sắm sửa khâm liệm, quan quách làm lễ tống táng rất hậu.

Chu-nguyên ở nơi hoạn sở tiếp được tờ di thư của nàng Thụy-hồng ở quê nhà gửi đến, đọc xong một lượt, bật lên khóc to, ngã lăn xuống đất, ngất đi một hồi lâu mới tỉnh.

Quan tỉnh đi khảo xét phong-tục, biên rõ sự tích nàng Thụy-Hồng tâu vào triều xin cho tinh biểu. Thiên-tử chuẩn tấu, phong cho nàng bốn chữ vàng «Tiết hiếu khả gia». Về sau Chu-Nguyên làm quan đến Tam-biên Tổng-chế. Con nàng Thụy-Hồng là Chu-Mậu thiếu niên đăng khoa.

Thạch-Bằng dịch thuật

La Pensée de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư-tưởng »
(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI:

1 — Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ
toàn bộ, 18 quyển nhỏ, mỗi quyển 0$05
hoặc đóng làm 6 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 1 60

2 — Tê lê-mạc phiêu lưu ký
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 0 60

3 — Lịch sử ông Paul Bert
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 05

TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ:
Bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ. . . 0$30
Bộ Tê-lê-mạc phiêu lưu ký. 0 20
Quyển Lịch-sử ông Paul-Bert 0 10
Cả ba thứ gửi làm một gói 0 40

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mỗi quyển có ít là 64 trang, giá mỗi quyển 0$05. Các ngài ở xa muốn lấy bản-xã gửi dần sách, xuất-bản quyển nào gửi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản xã sẽ có thư báo trước để các ngài lo gửi thêm tiền lấy sách tiếp-tục mà xem.

MỚI XUẤT BẢN:

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON TÂY-LAI VÔ THỪA NHẬN
(Société d'Assistance aux Enfants Abandonnés Franco-Indochinois)

Những số tiền được kể sau này:

1	số được	3.000$00	29 số được	100$00
1	»	1.500,00	29 »	50,00
1	»	1.000,00	29 »	25,00

NƠI VÀ NGÀY MỞ SỐ:
NHẤT-ĐỊNH đến ngày thứ hai 1er OCTOBRE 1928 thì mở số tại tòa Đốc-Lý Hanoi

GIÁ BÁN: mỗi vé . . . . 1$00

Có bán vé tại Bản-quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0 25

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p 08 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một khu đất 200 thước vuông tây ở phố Bạch-mai giá rất rẻ. Hỏi M. Nguyễn-văn-To, [illegible] 58 phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ [illegible] giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.74.

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concession, rizières, propriétés rurales)

MUỐN BÁN:

Một nhà gạch số 40-D, ở giữa phố Cân-Gạo, Đáp-Cầu (Bắc-ninh).

14 mẫu ruộng cấy mùa và chiêm giáp Thị-cầu, xã Phương-vĩ, huyện Võ-giàng, tỉnh Bắc-ninh.

23 mẫu ruộng cấy mùa và chiêm, giáp Thị-cầu, xã Đạo-chân, huyện Võ-giàng, tỉnh Bắc-ninh.

150 mẫu ruộng cấy mùa và chiêm, giáp gare Xuân-đào, xã Lê-xa, phủ Mỹ-hào, tỉnh Hưng-yên.

Hỏi M. Đễ, Thơ-ký Lục-lộ, Bắc-ninh. 7508

Xe ô-tô
(Automobiles)

Bán xe ô-tô De Dion Bouton, 10 mã-lực, 4/5 chỗ-ngồi, còn tốt lắm. Giá rẻ. Hỏi tại số 25, đường Bobillot, từ 11 giờ đến 14 giờ. 7.479

MUỐN BÁN XE Ô-TÔ

Chenard et Walcker 10/21 mã-lực, kiểu xe du-lịch, 6 chỗ ngồi, giá 1.200$, Chạy tốt lắm, có thể lấy ngay xe được. Hỏi tại Compagnie Indochinoise d'Équipement Industriel, 24, Avenue Puginier. 7.499

Bán một cái auto 10 mã-lực, hiệu Peugeot có đủ đồ phụ. Giá rất rẻ hỏi tại: 53 Bd. Carnot. 7.523

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Muốn bán một cái xe-đạp hiệu *Daring*, khung lối *Course*, hãy còn tốt, có cả thuế xe, giá nhất định 20 đồng.
Hỏi M. Cầu ở nhà báo. 7.520

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

Tôi có thằng cháu trai tên là Nguyễn-hữu-Mừng, 12 tuổi, lạc đi từ hôm 24 tháng sáu ta, khi cháu đi mặc quần áo nâu, đầu cúp trọc, người đẫm đậm, da ngăm ngăm đen. Vậy ông bà nào thấy cháu ở đâu xin làm phúc chỉ bảo giùm cho tôi tại phố hàng Hòm, số nhà 18, Hanoi. Tôi xin hậu tạ.

7.507 Nguyễn-hữu-Quỳ lai cảo.

Tôi có người em tên là Tô-hoài-Chân nguyên giáo-học trường Bảo-hộ Hanoi, đi tòng-chinh bên Pháp về mắc phải bệnh điên: hôm 12 Juin mới rồi tức là 25 tháng tư, hồi 3 giờ chiều, tự nhiên đi mất, tìm khắp mọi nơi vẫn chưa thấy.

Người em tôi năm nay 31 tuổi người dầy dà, mặt to râu rậm tóc búi ca rê, lúc đi mặc cái áo cánh và cái quần trắng vải ta, đầu không khăn, không mũ, chân không đi giầy. Mê man không biết gì, thường hỏi không trả lời.

Ông bà nào có biết tin tức ở đâu làm phúc hoặc đưa đến nhà, hoặc báo tin ngay cho biết để tôi đón về hết bao nhiêu tiền phí tổn, tôi xin chịu, xin hết sức thâm tạ ngay và sau này không dám quên ơn.

TÔ-PHƯỢNG-TẬP
Tham-tá tòa Công-chính Haiphong
Ở số 260 ngã ba Cẩm, khỏi trường học
Nam-Sinh Avenue Belgique
HAIPHONG 7.445

Tên tôi là Trần-văn-Chứ ở làng Nghĩa-trang, huyện Yên-mỹ, tổng Sài-trang tỉnh Hưng-yên có đứa con tên là Trần-thị-Thứ 11 tuổi, người nó thấp bé mà đậm người, ở đuôi con mắt có một cái sẹo con, nó đeo một cái khuyên bạc, hôm nó đi nó mặc một cái áo khách nâu rách cộc hai tay và một cái quần, răng nó trắng, ở dưới bụng chân nó có một cái bớt son đỏ. Tôi đã đi tìm khắp nơi mà không thấy cháu. Nó lạc từ mồng 4 tháng 6 ta ở chợ Đồng-xuân, vậy ông bà nào thấy cháu thì xin bắt nó, hoặc gửi giấy về làng cho tôi xin lên chuộc, hoặc đưa cháu về cho tôi thì xin mất bao nhiêu tiền phí tổn tôi xin chịu.

Nay kính cáo
7.504 Trần-văn-Chứ

Tôi có một người cháu gái nuôi tên là Đỗ-thị-Điềm 12 tuổi, người thấp mà dầy dà, mặt to, sáng hôm mồng 8 tháng 7 annam, tôi bảo nó đi mua thuốc sốt, mãi không thấy về, tôi cho người đi tìm kiếm khắp mọi nơi cũng không thấy, lúc nó đi mặc áo cánh nâu, đầu trọc.

Thưa các ông các bà có trông thấy cháu ở đâu làm phúc, hoặc đưa đến nhà, hoặc báo tin ngay cho biết, để tôi đón ngay về, hết bao nhiêu tiền phí tổn tôi xin chịu, tôi xin thâm tạ không dám quên ơn. Mme Đỗ-Thái
Village Cát-chử-nội
7.516 Huyện Trực-ninh, Nam-định

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì sẽ để nguyên như cũ [illegible]

Số 82

Nhi-nữ anh-hùng

ĐOÀN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Chử-đại-nương nói:

Vật ấy tôi đã sắm sẵn rồi, hôm trước tôi thấy mẫu thân nàng yếu nặng, liệu thế không thể sống được, nên từ mũ áo, quần hài, và các thứ chăn đệm, tôi đều mua đủ vải trắng để may bọc cho nàng, nhưng đến khi mẫu thân nàng mất, nàng nhất định không chịu dùng, quyết chí ra đi báo thù, như vậy thì biết làm thế nào?

An lão gia nói:

Cứ sắm sẵn đó cũng hay.

Đặng-cửu-công nói:

Khó lắm lão đệ ạ, nàng là một người trái tính, đã định thế nào, thì dù ai nói làm sao cũng không chuyển, vậy có đem theo những thứ ấy cũng là thừa mà thôi.

An lão gia cười mà nói rằng:

Nếu không có cái thủ đoạn xoay phong sóng gió, thì khi nào dám lặn xuống bể cả mò lấy hạt châu ở dưới cằm con ly-long. Tôi chắc rằng không phải nói nhiều lời, chỉ nói độ một vài câu là khiến cho nàng phải tắt hẳn cái lòng báo thù; không những thế, lại khiến cho nàng phải theo đúng như lễ, đội mũ mặc áo tang; không những thế, lại khiến nàng phải mang linh cữu về làng, và phải đem song thân hợp táng vào một chỗ; không những thế, lại khiến cho nàng biết giữ mệnh an thân, bấy giờ tôi sẽ làm xong được như công việc của lão huynh đã sai bảo, và theo đúng như chí nguyện của tôi vậy.

Đặng-cửu-công nói:

Tôi nghe mấy lời lão đệ nói đó, thì coi chừng như viển vông, không thể thành ra sự thực được.

An-lão-gia nói:

Không phải là tôi dám nói khoác đâu, vì ở trong có một cái duyên cớ, để tôi sẽ nói rõ, thì lão huynh mới có thể tin cho làm thực được. Nhưng câu chuyện dài, nói một vài câu không thể nào hết được, và lại là câu chuyện cơ mật, dẫu ở đây không có ai là người ngoài, nhưng lỡ ra có lũ trẻ con nghe lỏm được, không biết thế nào, vui miệng nói hở ra một câu, vị cô nương ấy lại là người có thần thông, nếu nghe biết chuyện, thì lại hỏng việc mất, chi bằng lấy bút giấy ra đây, ta sẽ nói chuyện bằng bút với nhau cho được kín đáo, nhưng không biết Chử-đại-nương có biết chữ hay không?

Chử-nhất-quan nói:

Nhà tôi nó biết chữ hơn tôi, xin nhị thúc có câu gì muốn tỏ cho biết, xin cứ viết ra.

An lão gia nói:

Nếu vậy thì còn gì hay hơn nữa.

An lão gia nói rồi, *Chử-nhất-quan* liền đứng dậy lấy giấy bút, độ một lát đem đến đặt lên trên án, *An* lão gia liền mài mực dầm bút, vừa viết vừa nói rằng:

Cửu huynh và các người muốn biết rõ cái câu đố của *Thập tam-muội*, cần phải biết rõ họ tên của nàng trước đã.

An lão gia nói xong, thì vừa viết xong một dòng chữ, liền chỉ mà bảo mọi người rằng:

Vị cô nương ấy không phải chính tên là *Thập-tam-muội* đâu, chính họ nàng là chữ này, ba chữ *Thập-tam-muội* là nàng chiết ở hai chữ tên mà bịa đặt ra đó.

Mọi người đều hỏi:

À, nguyên do là như thế.

An lão gia lại viết một hàng rồi chỉ mà nói rằng:

Đây là tên và chức quan của phụ thân nàng, nhà nàng vốn là một nhà thế gia, chứ không phải hèn đâu.

Đặng-cửu-công nói:

Có thể chứ, lúc nàng mới đến, tôi gọi cái khi đó, đoán không phải là con nhà dân thường, ngờ đâu lời đoán ấy lại thành ra đúng thật.

Chử-đại-nương nói:

Điều đó tôi còn lấy làm ngờ vì nàng đã là con nhà thế gia, cớ sao lại ăn mặc ra cái bộ dạng như thế?

Lão gia nói:

Điều đó các người chưa hiểu, để coi tôi viết đây.

Lão gia viết xong lại đưa cho mọi người xem và nói rằng:

Là vì cái duyên cớ này, chính cũng cùng một cái cảnh ngộ như nhà tôi đó.

Mọi người nhìn xem, mới rõ nguồn cơn, *An* lão gia lại nói rằng:

Các người có biết kẻ thù của nàng là ai không? chính là một kẻ có sừng có sỏ, có vế có vai, có thể nói là nhất giời nhì nó vậy.

An lão gia nói xong, lại viết luôn mấy chữ, rồi chỉ mà nói rằng:

Các người trông này, chính họ tên kẻ thù ấy đây.

Đặng-cửu-công nhìn rồi lắc đầu le lưỡi mà nói rằng:

Chà! Chà! thực là một vị hung tinh, làm sao lại kết mối oan thù với cái kẻ tại giời rơi xuống ấy?

An lão gia nói:

Phụ-thân nàng đối với người này vốn là một thuộc viên, phải ở dưới quyền bản cai quản, khi nào lại dám kết mối oan thù, cũng chỉ vì việc cô nương này mà sinh chuyện đó thôi.

Lão gia nói xong, lại viết mấy câu, rồi nói rằng:

Chính là vì những cái tình tiết này, nhưng cha nàng là người rõ đạo nghĩa và trọng khí tiết, không phải là kẻ hèn mạt, nhân thế để luồn lọt làm thân đâu, ngày thường thấy vị quan trên mình tư cách như thế, lại thấy người con của vị quan ấy như thế, nên dù vị quan ấy dùng trăm kế lung lạc đến thế nào, phụ thân nàng cũng nhất định không nghe, nên vị quan trên ấy vì thẹn quá hóa giận, liền mượn việc công để báo thù riêng, cách chức phụ thân nàng rồi đem giam cầm, phụ thân nàng vì tức bực rồi thành bệnh mà chết. Vị cô nương ấy thương cha phải chết oan, lại nghĩ cái nỗi oan ấy là vì mình mà ra, nên quyết một lòng liều chết báo thù.

Đặng-cửu-công nghe nói, liền phăm phăm nắm bàn tay lại đập vào bàn mà nói vang lên rằng:

Việc oan ức như thế, thì ai là người chịu được, chỉ hiềm Đặng lão cửu này đã có tuổi rồi, và người nhà giữ không cho đi, không thì nhân lúc này, ta liều bỏ một cái mạng già, đi đến nơi tìm được thằng ấy mà thượng cẳng tay hạ cẳng chân, cho nó một mẻ, để kết quả tính mệnh nó đi cho rồi.

An lão gia nói:

Không cần gì đến lão huynh phải cầm [illegible] người ta.

Lão gia nói rồi lại viết luôn mấy hàng [illegible], rồi chỉ mà bảo rằng:

Hiện nay cái người ấy đã thế này rồi.

Đặng-cửu-công nói:

Thế a? Chẳng có ai nói cho nghe, nên tôi không biết, và lại cũng không can hệ gì đến việc mình, nên không để ý dò hỏi, nếu vậy thì triều đình rất công mà giời kia thực là có mắt, *Thập tam muội* còn phải đi làm gì nữa.

Chử-đại-nương cười mà nói rằng:

Trước kia cha vẫn bảo nàng đi như thế, mới là anh hùng, mới là hào kiệt, mới là đại trượng phu kia mà, làm sao bây giờ cha lại bảo là đừng đi nữa?

Đặng-cửu-công cười khà khà mà nói rằng:

Thôi, ta chịu là ta không phải, nhưng thực ra ta có biết đâu là công việc của nàng lại xoay ra như thế.

An lão gia nói:

Điều đó không nên trách lão huynh vì lão huynh không biết, nếu tôi không lại, thì đến cả các người cũng không ai nói chuyện nàng thế nào?

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mô-sơ,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá .... 11$50
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rõ hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal
Làm cho dỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC PEPTO KOLA ROBIN
(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Nếu các ngài muốn gìn-giữ sức-khỏe của các ngài về đường thể-thao, thì thỉnh-thoảng nên dùng một chai rượu bổ này rồi các ngài sẽ thấy gân-cốt nở-nang, bắp thịt cứng cáp và lại chánh khỏi được chứng bệnh đau trái tim sinh ra bởi sự mệt nhọc trong khi luyện tập.

Thật là một thứ thuốc rất cần kíp cho những người chuộng thể-thao vậy.

Có gửi bán tại các hàng thuốc
XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:
LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ.

TRẦN - QUANG - MINH
Chuyên môn giồng răng
199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KÍNH-CÁO

Thưa các quý-khách,

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hầu được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, và giả nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

HÀNG SẢN — GIÁ RẺ

Hiệu tôi có bán đủ các thứ bao gai, bao cói (Cũ có mới có), và các thứ giây gai tây, giây day ta, để khâu bao cũng là các thứ cuốc, xẻng, búa, đũa, barre à mine, ciment, và đủ các thứ sắt dùng về việc làm nhà cửa cầu-cống.

Xin quí-khách chiếu-cố.

ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lits en fer et en cuivre dit de Hongkong
Accessoires pour literie
Sommiers métalliques (toutes dimensions)
Glace de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement
Grand choix de baguettes pour encadrement et tenture.
Meuble genre Thonet
Lampe à manchon « Tito »

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tùng tùy có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thất cờ, phải giá, ngộ độc vân vân...
2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.
3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa hay loài vật trong nhà khi có tật bệnh.
4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi-trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.
5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH NHƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dày, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nơi rõ một cách giản gị mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.
6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.
7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nếu biết chữa cho hợp cách thì dỡ ngay.
8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.
9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Mà nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.

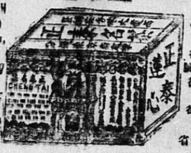

Xin chú-ý đến hiệu chè Chính-Thái, Song-Hỉ chính hiệu

CÁC NƠI PHÁT HÀNH
(HIỆU CHÈ VINH MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

Năm 1926, ở tỉnh T[illegible] và đăng kinh-bộ thương tiêu làm nhãn hiệu, [illegible] khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quân vô-sĩ, chế ra [illegible] mạo dùng danh-hiệu của bản-hiệu để mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng cái giấy hiệu dán ở miệng [illegible] chè, các [illegible] tinh-tế, để phân biệt với hàng chè giả [illegible] các quí-khách để ý cẩn thận.

注意正號正泰雙喜名茶

總發行處
榮茂茶號
南定華人街
一百四十四號
河內行帛街
二十五號
海陽東橋街
二十一號
越南南北圻各省
均有代售

西歷一千九百二十六年
業準大法商部註冊用金
牌商標爲記別人不得上
數近有奸徒製造僞茶命
圖影射查本號特改用精
細新式封口紙以杜假冒
愛顧諸君幸祈留意

Tân-Dân Thư-Quán năm nay, đắt hàng bằng hai bằng ba năm ngoái Đó là nhờ ở lòng tin yêu của các quí-khách.

Tân Dân Thư-Quán xin có lời trân trọng cảm ơn.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giấy bạc giả. — Ng-thị-Hán, 18 tuổi và Cầm-thị-Muôn 17 tuổi, bán cá nâu, quán ở Đại-trà (Kiến-an), can tội mang sài giấy bạc giả 5 đồng vậy đã phải bắt giải vào tòa án.

Rơi mất con. — Một người đàn bà tàu, tên là Lý sui-Tsang, ở Cát-bà, có bế một đứa con giai độ chín tháng về Hải-phòng hôm vừa rồi xuống đò ở sông Tam-bạc chẳng may trượt chân, đánh rơi con xuống sông thành thử con chết đuối, tìm đâu cũng không thấy xác.

Xác của ai? — Đêm hôm kia, có một cái xác trôi vào chỗ cửa cấm, không biết căn cước là gì, vì xác đã nát rã cả. Đã chở vào nhà xác mai táng.

BAC GIANG

Nạn ô-tô. — Vừa rồi, một chiếc ô-tô, do M. Trélujer ở Bắc ninh đi đến chỗ núi Tiết thì đụng phải một người đàn bà, tên là thị-San, quán làng Hoàng-mai (Bắc giang). Người đàn bà bị trọng thương, đã đem về nhà thương điều trị.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Lễ dựng bia ở Ứng-lăng. — Tại Ứng-lăng lăng vua Khải-định hoàng đế các công việc tuy đã rồi song chưa gọi là công thoan được là chỉ vì cái bia chưa dựng đó thôi. Nay ngày 5 septembre tức là ngày 22 tháng tám thì ông Lê-bá Cử Thái-Thường đã chở cái bia làm ở Thanh-hóa về dựng tại lăng ấy. khi làm lễ dựng bia thì có đủ văn võ bá quan và lễ-bộ nghị trượng tàng sai và có làm lễ trọng thể hồi mười giờ sáng ngày ấy đã dựng xong

Một cái nhà tiêu bị nổ. — Tại nhà thương vừa rồi ở một phòng bệnh trả tiền, một hôm có một ông lão bịnh nhơn ra đi đại tiện trong cầu tiêu vô ý dùng diêm quẹt hút thuốc rồi ném xuống lỗ đi tiêu chẳng may bị hơi ở trong lỗ ấy nổ ra, bao nhiêu vật dơ uế ở dưới hầm tiêu thảy đều theo tiếng nổ phun lên làm cho ông lão đầu tắt mặt tối suốt cả thân thể đều bị dơ uế, phải ngã xuống, không dậy được, sau người ta phải kéo ra rồi tắm lửa một ngày mới sạch sẽ. Sự này phải nên đề phòng vì không ai ngờ mà lại có.

Cướp. — Mới đây ở Xuân-đục có nhà ông Penomet bị mất cướp.

Nhân hôm ấy ông đi vắng, vào độ 2 giờ sáng thì một bọn gian nhân khoét tường vào nhà toan khênh tủ két. Bà chủ là người Annam lúc tỉnh dậy thì hai đứa nhảy lại đè cứng, và kề dao vào cổ đánh khảo và bắt đi chỉ của cho chúng lấy, còn bồi bếp một vài người đều bị chúng đánh cho và kiềm thúc cấm không được lên một tiếng. May vì tủ bạc khóa máy chúng mở không được, chỉ có những đồ xống và tư trang của bà chủ để ngoài thì thu hết cho chúng khuân sạch!

Đoán rằng bọn này không chính phải là bọn cướp, mà có lẽ là một bọn trộm mà thôi nhân lúc được thế rồi làm liều để lấy cho được của, Vì chẳng những nhà bà ta thầy tớ có một vài người, nhưng chung quanh lại là nơi rất Cô-quạnh và đêm ấy gió Nam thổi rất dữ. Tài nào mà chúng chẳng được dịp làm liều.

Nhưng dẫu sao mặc lòng, mà sau này mới manh truy ra được thì chắc chúng cũng không tránh khỏi cái tội đánh người lấy của là tội đứa cướp vậy.

Sự hoán chuyển của các viên ngạch Học chính. — Ngày 5 Septembre 1928 quan Khâm sứ Trung-kỳ đã ký tờ nghị-định về sự hoán chuyển những viên chức về ngạch học-chánh như sau này:

MM. Trần-Đăng ở Qui-nhơn đổi ra Huế, Ng-đức-Tánh ở Vinh đổi ra Huế, Bà Hoàng-Phổ ở Quảng-ngãi đổi ra Huế, Ng-đình-Lân ở Huế đổi ra Thanh-hóa, Tôn-thất-Vận ở Tao-sơn đổi vào Bình-sơn, Lê-huy-Bân ở Huế đổi ra Hà-trung, Lê-Thi ở Minh-ban đổi ra Hoàng-hóa. Trần-bá-Chuyền ở Tĩnh-sơn đổi ra Lang-chánh. Đỗ-kỷ ở Lệnh-thanh đổi ra Nga-sơn, Lê-tri-Phong ở Tịch-gia đổi ra Thọ-sơn, Trần-xuân-Thống ở Nga-sơn đổi ra Thọ-sơn. Ng-thanh-Kỳ ở Đông-sơn đổi ra Xuân-Mào. Mai duy-Thiêu ở Thanh-hóa đổi ra Vinh, Trần-trọng-Kinh ở Xuân-mộc đổi ra Vinh, Tôn-thất-Hà ở Hội-xuân đổi ra Vinh, Đào nguyên-Văn, ở Vinh đổi ra Anh sơn, Thái-Tuyên ở Nghi-xuân đổi ra Thịnh-xá. Phan-Thâm ở Nghi-xuân đổi ra Hương-khê, Trần-Phẩn ở Thịnh-xá đổi ra Nghi-xuân, Khương-hữu-Dun ở Cao-lao đổi ra Quảng-Trạch, Lê-xong-Phương ở Hương-khê đổi vào Cao-lao, Hoàng-đức-Hinh ở Vinh linh đổi ra Triệu-phong. Ng-đình-Yên ở Chánh-Cương đổi vào Vinh-linh. Ưng-Thiều ở Huế đổi ra Quảng-Điền đổi vào Huế. Bùi-Văn ở Quảng-điền đổi vào Huế. Lê-ân-Tuân ở Phú-vang đổi về Hương-thủy. Đặng-như-Kỳ ở Hương-thủy đổi về Phú-vân, Ng-bá Hâm, ở Hương-khê đổi vào Cao-lao. Hoàng-đức-Hinh ở Vinh-linh đổi ra Triệu-phong, Ng-đình-Yên ở Chánh-chương đổi vào Vinh-linh, Ưng-Thiều ở Huế đổi ra Quảng-Điền-bùi-Văn ở Quảng-điền đổi vào Huế, Lê-tân-Tuân ở Phú-vang đổi về Hương-thủy, Đặng-như-Kỳ ở Hương-thủy đổi về Phú-vang, Phạm-thị-Tuyện ở Phan-thiết đổi ra Huế, Biểu-Khoa ở Huế đổi vào Tourane, Thái-thảo-Hoành ở Đồng-hới đổi vào Tam-kỳ. Lê-xuân-Tứ ở Yên-thành đổi vào Faifo, Ng-hữu-Mẫn ở Thuận-an đổi vào Đại-lộc, Trần-Tư ở Faifo đổi vào Mỹ-hòa. Lâm-thị-Ngọc, Yết dị: Kim Cúc Faifo đổi vào Quảng-nam, Phạm văn-Khuê ở Đại-lộc đổi vào Thuận-an, Trần-ngọc-Cơ ở Quảng-ngãi, đổi vào Sơn-tịnh. Ng-hữu-Tứ, ở Mỹ-hòa đổi ra Quảng-ngãi, Hoàng-v-Sinh ở Phù cát đổi vào Bình định. Trương-Toàn ở Hoài-an đổi ra Phú-lượng. Ng-văn-Nguyện ở Phú-lượng đổi ra Phù-cát Trần-Hoàng ở Hoài-an đổi ra Phú-lượng. Ng-văn-Nguyện ở Phú-lượng đổi ra Hoài-an. Ng-đình-Khách ở Phú Phong đổi ra Phù-mỹ, Tôn-thất-Dinh Phan-Rang đổi vào Nha-trang, Ng-hữu-Ban ở Palot đổi xuống Nha-trang. Trần-Cẩu ở Phan-thiết đổi vào Ninh-hòa, Mde Trương-kỳ ở Tourane đổi vào Khánh-hòa. Hoàng-lâm ở Bình-thuận đổi ra Phang-thiết, Ng-thị-Lam ở Khánh-hòa đổi đi Phan-thiết, Trần-mộng-Bạch ở Bommétbeut đổi về Kontume, Đặng-Linh ở Phù Mỹ đổi vào Dalat.

TOURANE

Bởi gái mà trai phải đòn lây. — Hồi 1 giờ rưỡi khuya, hôm nọ, tại đường Cây Thông, lối gần chợ Huyện có xảy ra một đám đánh nhau, ban đầu tưởng là không đủ đội gì, nhưng sau người bị đòn lây đó đã phải tống giam vào sở Cảnh-sát, rồi lại nghe nói phải đưa vào nhà thương điều trị nữa, vì quá bất địch chúng, nên đã bị chúng đánh cho nhừ nhuyễn cả mình.

Lúc bấy giờ, các nhà ở hai bên đường tuy rằng đêm đã khuya rồi nhưng lắm người còn đương thức, bởi trời nóng nực quá chưa yên giấc được; thấy một đoàn toàn là các ả thanh lâu ở Ngã-tư lẻn lên đi với một người phu-lít; các ả xông xáo chạy tới vây phá mấy cái nhà, lùng lọ một hồi không bắt được gì, mà hỏi ra thì họ nói đi tìm bắt mấy tậu giấy núp lên trong xóm ấy. Rứa là một tốp gái có giấy đi tìm bắt một tốp gái không giấy; gái đi bắt gái có can gì đến trai mà trai lại phải đòn lây, là nghĩa lý gì? — Trong đám đa đa đó có một chàng thiếu niên, chẳng rõ có phải là người hồi liễu tìm hoa, đã cùng ai phụng chạ loan chung, mà trông thấy oan sáng giỗ đất bằng như vậy lấy làm tức giận chăng? Lại tự ra can thiệp đến cái việc bắt bằng giữa đường trông thấy đó; trước còn lấy lý lẽ phải gạn hỏi mấy bác tuần phòng, nhưng ngờ đâu, bởi có cãi nhau mà sanh ra, xung đột, một mình không chống nổi cả bọn, bị chúng bắt dẫn vào nhà pha, cái thân đã vào chỗ giam cầm, lo chi không đã có cho người ta hành hạ; có lẽ vì thế mà chàng đã bị đánh lại bị đập, một mình biết phân chứng cớ cùng ai. Chuyện chàng chưa rõ về sau hơn thua thế nào, chứ hiện nay thì chờ được vạ mà đã sưng, mà biết có chờ được vạ không; thiệt là một điều nên giới ý vậy.

S. T. lai cảo.

Việc Nam-kỳ

GIA ĐỊNH

Lập mưu ăn cướp. — Nguyên đêm 25 rạng mặt 25 Août rồi đây có đám ăn cướp chừng 7 đứa đến đánh ghe bán tro của tên Nguyễn-văn-Bộ gốc ở Tân-An lên đậu tại Cầu-ông về làng Xuân-thới-tây (Gia-định). Ghe tro ấy bán được vài trăm đồng bạc tên chủ ghe là Bộ tính sáng bữa sau nhổ sào đi về xứ. Nhưng người ở gần đó tên là Hồ-v-Tào biết tên Bộ có vài trăm đồng bạc trong mình, Tào liền để ý và kêu tay cướp đến giựt.

Ban đầu tên Tào kêu rể nó là Phạm-văn-Nhỏ với tên Xi, đến khuya tên Xi còn kêu thêm tay ăn cướp khác nữa. Chúng nó bày binh bố trận như vầy: Tên Tào và rể nó thì là quen mặt với tên Bộ (chủ ghe tro) nên không dám cướp, cai có sai cai tay lạ mặt đến cướp giựt thôi, còn tên Nhỏ thì giả đò đi lên đi xuống theo đàng đặng ngăn ngừa làng, linh. Tên Tào ở nhà bếp sắp đặt sẵn và rồi sẵng sàng, hễ chúng ăn cướp bươn và có tiếng la lên thì Tào và Nhỏ rất rồi chạy đến phụ tiếp. Cách đến tiếp của cha con tên Tào cũng là mưu, là: hễ bọn ăn cướp chạy phía Nam thì cha con tên Tào hô lên và dắc sức dân làng rằng bọn ăn cướp chạy qua phía Bắc. Ấy là Mưu kế sắp bày cho bọn ăn cướp thoát thân.

Chẳng dè thiên bất dung gian, đến khi có Mật-thám sai M. Câu đi Cuần tầm ăn-nói thì nghi tên Tào có tên-sang trong vụ ăn-cướp ấy. Quả thiệt Bắt Tào h. Tào khai rõ đuôi đầu và [illegible] có biên rể mình kêu tay ăn cướp. Bắt rể của Tào là Nhỏ thì tai-gia nhìn mặt tên Nhỏ lúc ấy nó ở xã-bần lối [illegible] đó. Hỏi Nhỏ thì nó khai rằng: bọn ăn-cướp cho nó 1 đôi vàng. vàng ấy nó cho em ruột nó là Phạm-v-Truyện ở Tân-thới-Thượng thì nó cũng chịu có cất giùm đôi vàng anh nó.

Đến khi nghe anh nó bị bắt thì nó liền đem đôi vàng mà bán cho tên Bin, nhưng tên Bin này giàu có lẽn không biết có mua đôi vàng ấy chăng? Chờ sau sẽ biết ngay gian, bây giờ cha con tên Nhỏ đã bị tống giam mà chờ lịnh. Còn mấy ăn-cướp hiện còn đang truy tầm.

QUI-NHƠN
Hôtel de la Concorde
(Ancien Hôtel Lê Văn An)
EDMOND JACOB KẾ-NGIỆP
7.528 QUI-NHƠN (Annam)

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, A. Dejean de la Batie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1º QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2º QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3º HANG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.00
4º THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả
Bán tại bản-quán

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé: 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Yên-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
Điện thoại số 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà. [illegible], NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
[illegible]

Chỉ có một thứ bột

gọi là **PHOSPHATINE**

CHÍNH LÀ BỘT ĂN

PHOSPHATINE FALIÈRES

(Tên hiệu đã trình tòa)

Bột này nấu với sữa bò
thì vừa ngon vừa bổ.
Cần cho trẻ con cho người suy huyết,
người già, người ốm mới giậy

Chớ mua thứ giả hiệu
Bán khắp mọi nơi — 6, Rue de la Tacherie, PARIS

Mau mau lại mua một cái máy hát hiệu STENTOR là thứ máy kêu nhất, giá bán rất rẻ 28$00

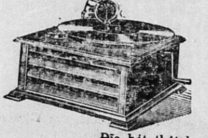

Bề dài 34 phân tây
Bề rộng 34 phân tây
Bề cao 15 phân tây
Nặng 5 cân 5 lạng tây
Vỏ gỗ mầu sơn quang dầu, máy cực tốt, có mỏ hát chạy kim sắt và kim ngọc-thạch.

Đĩa hát thật hay 2$50 một đĩa.
Đĩa hát mới thu thanh 2$90 một đĩa.
Lại có rất nhiều số đĩa bán đại giảm giá 0$75 một đĩa.

Etablissements INDOPHONO
58, Rue Paul-Bert, HANOI

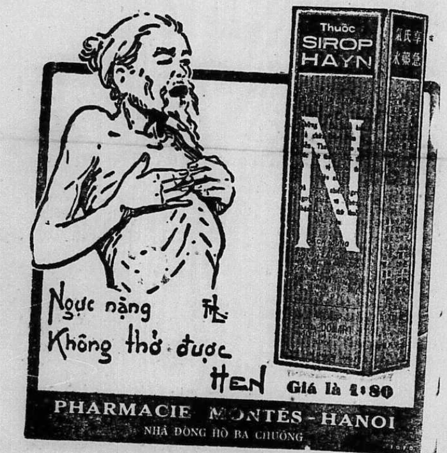

Giá là 1$80

PHARMACIE MONTÈS - HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

RƯỢU BỔ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống cháng miệng rất thơm ngon, người già yếu, mới ốm khỏi, thức đêm, lao-lực, uống bồi-bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu DAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

SAO LẠI ĐAU THẾ?.........

Ô, sao đau [illegible] sao mới [illegible] lại không chữa ngay đi cho khỏi đau nặng ra có được không. *Hãy trông cái lòng con ngươi ở hình vẽ đây đều đen cả, thế mà ở mắt ngài thì đều đỏ hoe; đó tức là cái biểu-hiệu tỏ ra rằng mắt ngài đau đấy. Thôi đừng lần lữa gì nữa. Phải lập tức dùng ngay thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị ngay đi. Vì rằng trong hết thảy các thứ thuốc đau mắt, duy có thuốc ấy là làm cho mắt đỡ đau mà khỏi ngay. Phàm hễ khi các ngài thấy con mắt hơi nhấp-nhem, nếu sáng giậy thấy mắt dấp dính và có nhử, thì nên dùng thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị cho tiệt đi.*

Phải biết rằng hễ khi đau mắt mà đủng đỉnh chẳng chịu chữa ngay, tức thì mỗi ngày một thêm nặng, sinh ra đau mắt hột, rồi đến mù mắt kia đấy.

Nên chọn mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX vì là thứ thuốc đã kê-cứu rất kỹ-càng, biết bao nhiêu người đau mắt, duy chỉ thuốc ấy trị khỏi được thôi.

Giá chỉ đĩ thuốc ấy đã thần-hiệu tiện dùng mà lại rất rẻ tiền.

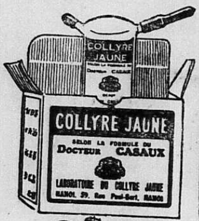

0$30

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

Sao cho thêm sức thêm khôn

ĐÓ LÀ ĐIỀU CÁC CỤ ƯỚC CHO CON CHÁU

Các cụ già là người thao lược, khi gặp trẻ con không những các cụ nói: « Các con nên ngoan nhé! » các cụ nói lại: « Các con chớ làm gì mệt người, kém sức khỏe. »

Thực thế, khi trẻ con đang tuổi lớn lên không gì hại bằng làm nhọc sức kiệt lực. Trong lúc ấy coi cho trẻ thực là khó: phải làm sao trợ sức cho chúng nó, làm sao cho mầu nó được sung túc, cho nó chịu ăn, đó là những vấn đề cốt yếu, nay nhờ giời giải quyết được rất dễ, vì chỉ dùng Pilules Pink là đủ cả. Thuốc Pilules Pink bồi bổ cho cơ thể, làm cho huyết được tươi tốt, bổ cho tinh thần, làm cho ăn ngon cơm, tiêu hóa đều hòa. Về mùa xuân cho trẻ con uống Pilules Pink thực là hợp thời. Bà Harribey ở Luxey (Pháp) có nói rằng: « Con gái nhỏ của tôi trước kia xanh xao, nay nhờ Pilules Pink nên được tươi tốt, vì vậy cứ đến mùa xuân là tôi lại cho cháu uống một hộp. »

Thuốc Pilules Pink thần hiệu để trị các bệnh xanh xao suy huyết, suy não, thiếu lực, nhức đầu, đau dạ dầy, bệnh trẻ con đang lớn đàn bà kinh nguyệt thất thường hoặc là hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm, các [illegible]

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài đọc-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho, bằng không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »
(LES MISÉRABLES)
Soạn-giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Phần thứ nhất, quyển thứ	1. mỗi quyển.	0$30
— —	2. —	0.45
— —	3-4. —	0.35
— —	5-6. —	0.45
— —	7-8. —	0.65
Phần thứ hai, quyển thứ	1. —	0.45
— —	2-3. —	0.50
— —	4-5-6. —	0.60
— —	7-8. —	0.50
Phần thứ ba, quyển thứ	1-2-3. —	0.55
— —	4-5-6-7. —	0.65
— —	8. —	0.65
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển		0.20
cả 12 quyển gửi làm một		1.00

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh ở chi-quản.

Điều-độ uống: Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số [illegible]

THUỐC GIẢI ĐỘC
PEPTALMINE
chữa được
Chứng nhức đầu, nổi tịt, các bệnh tiêu hóa không đều, ngứa, chứng bốc hỏa lên mặt, chứng buồn ngủ.

PEPTALMINE MAGNÉSIÉE
chữa các bệnh ở gan, như đau gan, đau quả mật.

THUỐC ĐAU BỤNG
DIGESTONIC
của bác-sỹ VICENTE
là thuốc nước, trị các bệnh đau ruột và đau dạ dầy.
chữa khỏi:
Đầy bụng, ợ chua, đau bụng kinh niên, đi rửa.

Thật là một thứ thuốc vừa trị bệnh vừa bổ cho tỳ-vị.

Có bán ở hiệu thuốc **LAFON & LACAZE**
59, Rue Paul-Bert, **Hanoi**

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ............ Một litre:* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm........ Một chai:* **1,50**
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều........... Một chai:* **0.80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3003

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

A partir du 27 Août

Vụ khai Trường

Bảng đá các hạng........	1 fr, 2 fr. và 0 fr. 75
Vở viết học trò giá từ...............	0 fr 55
Bút chì đen gỗ sơn	0 fr 15
Tẩy chì hiệu Eléphant...............	0 fr 60
Ngòi bút « Sergent major », mỗi hộp 100 . .	6 fr. 50
Hộp đựng bút bằng giấy bồi sơn giá từ . . .	4 fr. 50
Thước kẻ gỗ sơn đen...............	0 fr 45
Cặp sách bằng da đen, 2 túi...........	24 fr. 00

HỎI GIẤY KHAI GIÁ HÀNG

Luan